

ИЗВЈЕШТАЈ

О ОСТВАРЕЊУ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ СТРАТЕГИЈЕ ЛОКАЛНОГ РАЗВОЈА ГРАДА БИЈЕЉИНА ЗА 2023. ГОДИНУ

Бијељина, април 2024. године

САДРЖАЈ

ИЗВРШНИ САЖЕТАК.....	3
УВОД.....	5
СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И ПРИОРИТЕТИ	7
Визија.....	7
Секторски циљеви.....	7
Кључни приоритети и фокуси за 2023. годину	8
Збирни преглед приоритетних пројеката и оквира за њихово финансирање обухваћених Планом имплементације 2023-2025. година.....	9
ПРЕГЛЕД ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ СТРАТЕГИЈЕ ЛОКАЛНОГ РАЗВОЈА.....	10
Сажет осврт на претходни период имплементације	10
Преглед имплементације Стратегије у извјештајној 2023. години.....	12
Кључни резултати и остварени напредак	13
Вертикална и хоризонтална усклађеност и ниво интегрисаности.....	32
Реализовани Пројекти који нису планирани Стратегијом, а допринијели су значајно развоју града	32
ИНСТИТУЦИОНАЛНИ КАПАЦИТЕТИ ГРАДСКЕ УПРАВЕ И САРАДЊА СА БИТНИМ АКТЕРИМА.....	34
КЉУЧНИ МАКРОЕКОНОМСКИ ПОКАЗАТЕЉИ	35
ЗАКЉУЧЦИ, ПОУКЕ И ПРЕПОРУКЕ.....	41

ИЗВРШНИ САЖЕТАК

Извјештавање о имплементацији Стратегије локалног развоја Града Бијељина (2014-2023. година), ревидоване за период 2019-2023. година, има за циљ да покрене све битне актере на размишљање и допринос што ефикаснијем доношењу одлука о реализацији стратешких приоритета економског развоја, друштвеног развоја и заштите животне средине, у оквиру дефинисана три стратешка циља, као и 11 секторских циљева.

Годишњим Планом имплементације Стратегије локалног развоја Града Бијељина за 2023. годину предвиђена је реализација **66** пројеката, и то: **25** пројеката у склопу економског сектора (укупне вриједности **2.730.125,20 КМ**), **11** пројеката у друштвеном сектору (укупне вриједности **2.396.790,00 КМ**) и **30** пројеката у склопу еколошког сектора (укупне вриједности **15.600.805,59 КМ**).

Укупна вриједност планираних пројеката је **20.727.720,79 КМ**.

У претходној години укупна вриједност имплементираних пројеката је износила **18.317.576,52 КМ** односно **88,37%** у односу на пројектовани финансијски оквир. Од тог износа, **31,09%** (**5.695.136,25 КМ**) је реализовано из буџета Града, а **68,91%** (**12.622.440,27 КМ**) из екстерних извора. Када је ријеч о конкретном броју реализованих пројеката у току 2023. године, реализовано је укупно **45**, и то: **22** пројеката у оквиру економског сектора (укупне вриједности **2.823.855,95 КМ**), **14** пројеката у оквиру еколошког сектора (укупне вриједности **13.256.591,37 КМ**) и **9** пројеката у оквиру друштвеног сектора (укупне вриједности **2.237.129,20 КМ**). Потребно је истаћи да је реализација одређеног броја пројеката изостала углавном због недостатка екстерних средстава. Неопходно је истаћи да су за висок проценат реализације најзаслужније ЈУ „Воде Српске“ (**8.190.608,47 КМ**) и ЗЕДП „Електро-Бијељина“ (**3.900.000,00 КМ**) које су реализовале три значајна пројекта на подручју града која се односе на изградњу дринског насипа, рехабилитацију пумпних станица и изградњу и реконструкцију електроенергетских објеката.

За 2023. годину планирано је да се из буџета Града за реализацију стратешких пројеката издвоји **8.164.022,28 КМ**, а реализовано је **5.695.136,25 КМ (69,76%)**.

Укупан планирани износ екстерних средстава износио је **12.563.698,51 КМ**. Од наведеног износа, реализовано је укупно **12.622.440,27 КМ (100,47%)**.

Највећи дио средстава у 2023. години за реализацију пројеката планирало је градско Одјељење за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине. Укупна планирана средства за 2023. годину у овом Одјељењу износила су **2.693.000,00 КМ**. Одјељење за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине је од планираних **17** пројеката у току претходне године у потпуности, односно дјелимично реализовало **шест** пројеката, а за њихову имплементацију је издвојено укупно **352.809,39 КМ (13,10%)**.

Када је ријеч о закључцима и корективним акцијама у погледу претходне године, највеће препреке су се односиле на ограничена финансијска средства како из властитих тако и екстерних извора, што упућује да би у наредном периоду још више пажње требало посветити реалнијем планирању средстава за реализацију стратешких

пројеката, као и константном унапређењу пословног окружења са циљем привлачења нових инвестиција.

Значајно је истаћи да је Град Бијељина, међу четири прве локалне заједнице у БиХ, 2015. године успио испунити услове и добити сертификат као локална заједница са повољним пословним окружењем (BFC SEE - Business Friendly Certificate South East Europe). Овај сертификат представља потврду да Град Бијељина нуди инвеститорима услуге високог квалитета олакшавајући њихово пословање и да непрестано ради на побољшању пословног амбијента у локалној заједници, што представља један од битних предуслова за горе наведене активности.

Такође је битно нагласити да Град Бијељина, у складу са **Глобалном агендом 2030 и Циљевима одрживог развоја**, промовише партнерство јавног, цивилног, приватног сектора и академске заједнице и реализује низ пројеката у партнерству, због чега представља позитиван примјер имплементације наведене Агенде, не само у БиХ него и у региону.

У складу са стратешким одређењем да до 2030. године град Бијељина постане **ГРАД БУДУЋНОСТИ**, Градска управа Града Бијељина припрема и реализује низ програма, пројеката и активности кроз које ствара предуслове за одрживи привредни, друштвени и еколошки развој.

УВОД

Циљ овог Извјештаја је да на једноставан и јасан начин представи резултате имплементације Стратегије локалног развоја Града Бијељина током 2023. године. Документ, такође, садржи поуке и препоруке за будући рад и предлаже мјере за побољшање процеса и резултата имплементације Стратегије локалног развоја Града Бијељина. Његова сврха је да покрене све битне актере на размишљање и допринесе остварењу стратешких и секторских циљева и буде од помоћи у доношењу одлука о приоритетима у наредним годинама.

Стратегија локалног развоја представља документ који даје оквир за дефинисање заједничких циљева, подстицање локалних снага, али и одговор на изазове будућег развоја града и свеукупног живота у њему. Као таква, Стратегија је у складу са стратегијама и политикама на вишим нивоима власти, и то прије свега са Стратегијом развоја локалне самоуправе у Републици Српској за период 2017-2021. година, али и са другим секторским стратегијама на државном и ентитетском нивоу.

Стратегија локалног развоја Града Бијељина за период 2014-2023. година (у даљем тексту: Стратегија) усвојена је на 17. сједници Скупштине Града Бијељина, одржаној дана 27.12.2013. године, као кључни стратешко-плански документ Града, који би требало да подстиче будући раст и развој заједнице.

Стратегија је током 2018. године ревидована за период 2019-2023. година, а усвојена је на 24. сједници Скупштине Града Бијељина одржаној 05.02.2019. године. Као прва јединица локалне самоуправе у Републици Српској и БиХ која је препознала значај одрживог развоја, Град Бијељина је током процеса ревизије своју Стратегију ускладио са Агендом 2030 и Циљевима одрживог развоја. Опредјелујући се за систематски приступ у достизању одрживог развоја, Град Бијељина је као једина локална самоуправа у БиХ истакнут као позитиван примјер у локализацији Агенде 2030 у првом БиХ извјештају о напретку у реализацији циљева одрживог развоја, који је презентован Скупштини Уједињених нација у Њујорку у јуну 2019. године.

Ревидовану Стратегију локалног развоја Града Бијељина за период 2019-2023. година израдио је Развојни тим Града Бијељина у оквиру Пројекта локалног интегрисаног развоја (ЛИР), који представља заједничку иницијативу Развојног програма Уједињених нација (UNDP) и Европске Уније. У изради су учествовала бројна радна тијела која је именовао Градоначелник, уз пуно учешће јавног, приватног и невладиног сектора. Током процеса ревизије Стратегије одржана су четири састанка Развојног тима и два састанка Партнерских група. Како би се обезбиједила потпуна транспарентност процеса ревизије Стратегије, одржано је и осам фокус група које су укључиле преко 300 представника НВО сектора, привреде, одборника у Скупштини, председника мјесних заједница, туристичке агенције и организација, спортских удружења, јавних предузећа, представника академске заједнице и институција културе и образовања, а све то са циљем укључивања што већег броја представника грађана у процес стратешког планирања. Од стране учесника фокус група упућено је 27 пројектних приједлога, од којих је 20 укључено у Стратегију, а 7 стављено на резервну листу (због неизвјесног извора финансирања или недостатка конкретног пројектног приједлога). Прије самог усвајања ревидоване Стратегије, одржан је завршни састанак са 45 представника Партнерских група и члановима Координационог тијела за праћење

имплементације Стратегије, али и свих осталих екстерних и интерних сарадника, на којем је представљен и верификован коначни приједлог наведеног документа.

Подаци који су коришћени приликом израде Извјештаја прикупљани су континуирано од релевантних одјељења Градске управе одговорних за реализацију и праћење имплементације пројеката, као и од релевантних екстерних партнера, односно јавних установа и предузећа која су дефинисана као носиоци имплементације одређених стратешких пројеката.

Помоћу секторских показатеља се прати допринос пројеката у остварењу стратешких и секторских циљева, а макроекономски показатељи омогућавају праћење трендова и поређење града са трендовима на нивоу ентитета и државе.

СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И ПРИОРИТЕТИ

Визија

На тремеђи панонске равнице, Град Бијељина, универзитетски, културни, здравствени и спортски центар и регионални лидер економског развоја, кроз савремени и интегрисани приступ одрживом развоју привреде, пољопривреде и заштите животне средине креира толерантну заједницу успјешних и образованих људи, у којој се квалитетно живи и стварају једнаке могућности за све.

План интегрисаног, одрживог развоја града Бијељина заснива се на остварењу три стратешка циља:

1. Изградити јачу и конкурентнију привреду базирану на развоју пољопривреде, индустрије и туризма у којој људи са стручним знањима оптимално користе друштвене, географске и инфраструктурне ресурсе.
2. Изградити толерантну, образовану и инклузивну заједницу са развијеном друштвеном инфраструктуром, квалитетним јавним услугама и једнаким могућностима за све грађане.
3. Успоставити интегрисани приступ заштити животне средине уз одговорније коришћење природних ресурса и обновљивих извора енергије и унапријеђену енергетску ефикасност.

Секторски циљеви

Приоритетни сектори за развој града Бијељина су: економски развој, друштвени развој и заштита животне средине. У оквиру ових сектора, дефинисани су сљедећи циљеви:

Економски сектор

1. Јачати капацитете малих и средњих предузећа и предузетништва уз сталан раст запослености;
2. Обезбиједити подршку за покретање, проширивање и модернизацију пољопривредне производње;
3. Повећати конкурентност Бијељине као туристичке дестинације.

Друштвени сектор

1. Унаприједити квалитет предшколског, основног, средњег и високог образовања;
2. Створити просторно-техничке предуслове за унапређење културне понуде града и повећање броја корисника спортско-рекреативних активности;
3. Унаприједити ниво социјално-здравствене заштите и бриге о рањивим категоријама становништва;
4. Унаприједити квалитет услуга и учешће грађана у раду Градске управе.

Заштита животне средине

1. Побољшати квалитет комуналних услуга за грађане;
2. Увести ефикасан систем заштите од елементарних непогода и смањити загађење земљишта, површинских водотокова и подземних вода;
3. Унаприједити урбану мобилност;
4. Побољшати енергетску ефикасност и коришћење обновљивих извора енергије.

Кључни приоритети и фокуси за 2023. годину

Годишњим Планом имплементације Стратегије локалног развоја Града Бијељина за 2023. годину предвиђена је реализација **66** пројеката, и то: **25** пројеката у склопу економског сектора (укупне вриједности **2.730.125,20 КМ**), **11** пројеката у друштвеном сектору (укупне вриједности **2.396.790,00 КМ**) и **30** пројеката у склопу еколошког сектора (укупне вриједности **15.600.805,59 КМ**).

Планирано је да се највећи дио средстава реализује у оквиру сектора заштите животне средине, у износу од 15,594,607.08 КМ. У оквиру овог сектора неки од најзначајнијих пројеката су: *Рехабилитација пумпних станица на подручју РС (6.250.000,00 КМ), Изградња Дринског насипа, дионица 2, етапа 4 (3.120.000 КМ), Изградња и реконструкција електроенергетских објеката на подручју града Бијељина (2.526.000,00 КМ), Изградња и реконструкција локалних путева и улица на подручју града Бијељина (1.480.000,00).* **Реализација ових пројеката директно доприноси остварењу Стратешког циља 3, као и Секторских циљева 3.1, 3.2, 3.3 и 3.4.**

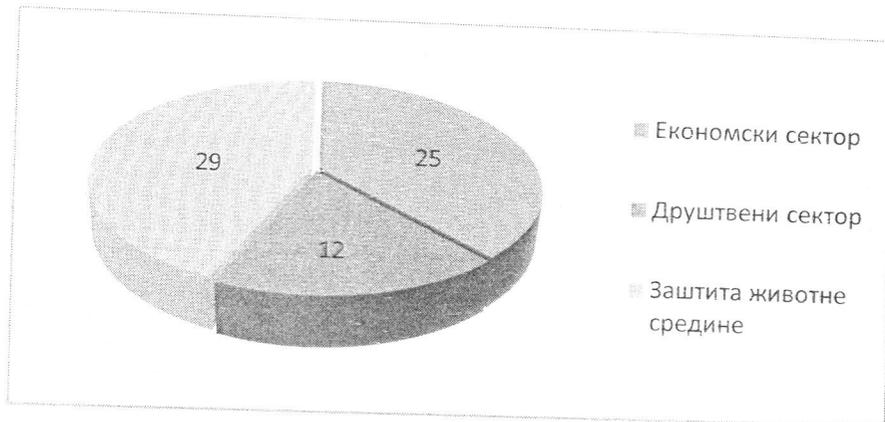
У складу са дефинисаним секторским циљевима, кључни приоритети у економском сектору су развој малих и средњих предузећа (595.000,00 КМ) и пољопривредни развој (1.420.000,00 КМ), као и друге активности у циљу стварања бољег пословног окружења и привлачења инвеститора. **Реализација ових пројеката директно доприноси остварењу Стратешког циља 1, као и Секторских циљева 1.1, 1.2 и 1.3.**

За развој друштвеног сектора планирано је 2,402,988.51 КМ како би се наставила улагања планирана у 2022. години, а односи се прије свега на значајне инфраструктурне пројекте. Што се тиче кључних приоритета, од улагања у друштвени сектор најзначајнији су пројекти *Изградња мултифункционалне спортске сале у склопу комплекса Градског стадиона (936.790,00 КМ), Стамбено збрињавање Рома у граду Бијељина (400.000,00 КМ), Изградња домова културе у сеоским мјесним заједницама (295.000,00 КМ), Изградња радионица за потребе практичне наставе ЈУ Техничка школа „Михајло Пупин“ у Бијељини (180.000,00 КМ), Јачање улоге МЗ у БиХ – ФАЗА 2 (100.000,00 КМ).* **Реализација ових пројеката директно доприноси остварењу Стратешког циља 2, као и Секторских циљева 2.1, 2.2, 2.3 и 2.4.**

Збирни преглед приоритетних пројеката и оквира за њихово финансирање обухваћених Планом имплементације 2023-2025. година

За плански период 2023-2025. година укупно је планирано 66 пројеката и битно је истаћи да се највећим дијелом ради о пренесеним пројектима који су започети у претходном периоду.

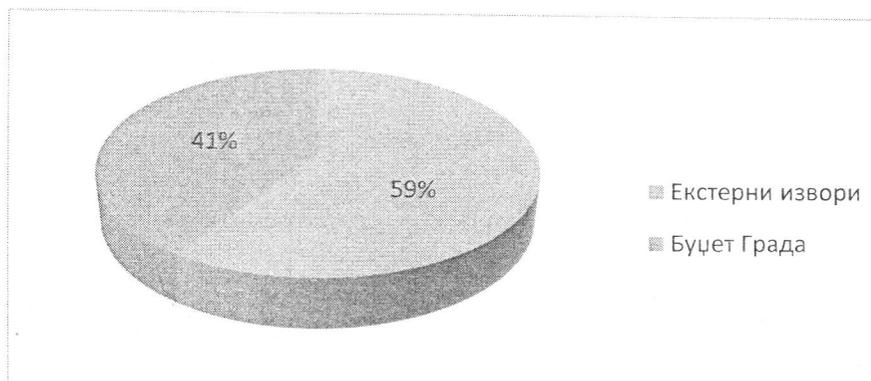
Посматрајући по развојним секторима за период 2023-2025. година, у склопу економског сектора је укупно планирано 25, у друштвеном сектору 12 пројеката, те у сектору заштите животне средине планирано је 29 пројеката.

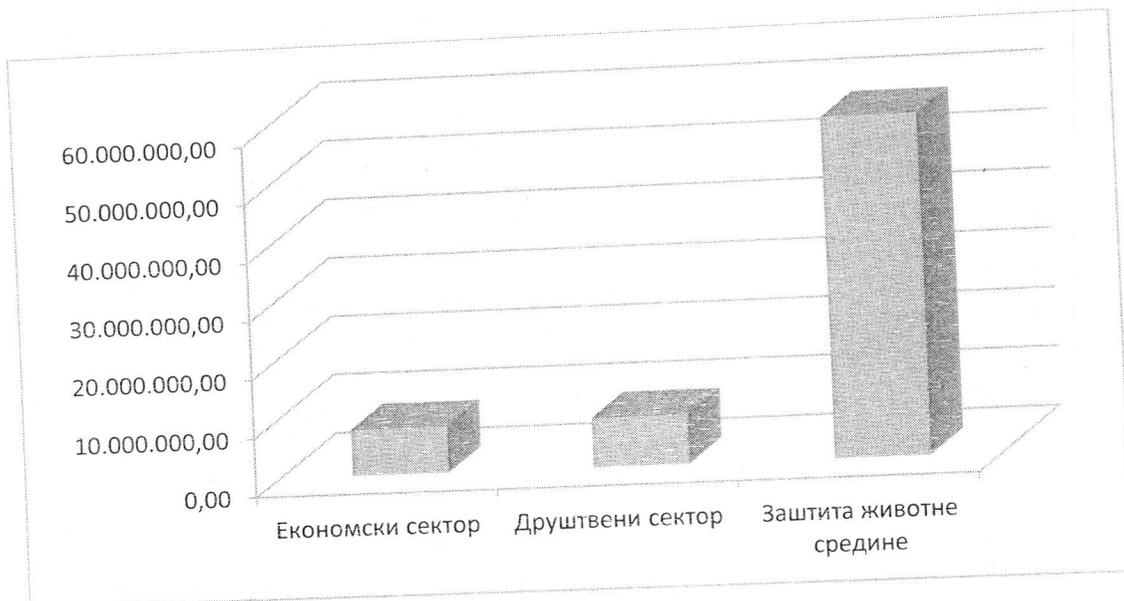
Графикон 1. Структура пројеката по секторима

За реализацију ових пројеката за период 2023-2025. година планирано је **73.810.553,29 КМ**.

Планирано је да се у периоду од 2023. до 2025. године највећи дио средстава реализује у сектору заштите животне средине 57.639.638,09 КМ, док је за економски развој планирано 7.874.125,2 КМ и за друштвени развој 8.296.790,00 КМ.

Графикон 2. Структура финансирања пројеката у 2023. години

Графикон 3. Структура финансирања по секторима

На основу приложене статистике, уочава се да су за друштвени и економски развој планирана несразмјерно мала средства, у односу на сектор заштите животне средине. У економском сектору, највише средстава је планирано за подстицаје за пољопривредни развој и за развој МСП и предузетништва, док су у друштвеном сектору највећа улагања планирана за изградњу и реконструкцију спортских објеката и изградњу објеката из области образовања. У сектору заштите животне средине највећа улагања у периоду 2023-2025. година планирана су у области саобраћајне инфраструктуре, области заштите од природних катастрофа, као и унапређењу квалитета снабдијевања електричном енергијом.

ПРЕГЛЕД ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ СТРАТЕГИЈЕ ЛОКАЛНОГ РАЗВОЈА

Сажет осврт на претходни период имплементације

Годишњим Планом имплементације Стратегије локалног развоја Града Бијељина за 2023. годину предвиђено је спровођење **66** пројеката укупне вриједности **20.727.720,79 КМ**. Укупна вриједност имплементираних пројеката је **18.317.576,52 КМ**, што је **88,37%** у односу на пројектовани финансијски оквир. Од тог износа, **31,09%** (**5.695.136,25 КМ**) је реализовано из буџета Града, а **68,91%** (**12.622.440,27 КМ**) из екстерних извора.

Као што је наведено у уводном дијелу, у области **заштите животне средине** најзначајнији дио пројеката финансираних из градског буџета спроводи Одјељење за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине, чија су укупна планирана средства за 2023. годину износила **2.693.000,00 КМ**, од чега је реализовано **352.809,39 КМ**.

Неки од значајнијих пројеката које спроводи градско Одјељење за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине су: *Изградња и реконструкција локалних путева и улица на подручју града Бијељина (1.480.000,00 КМ), Изградња водоводног система Бањица-Брђани (200.000 КМ), Изградња парка „Кнез Иво од Семберије“ (200.000,00 КМ) и Изградња паркова и дјечијих игралишта (150.000,00 КМ).*

Поред наведених, један од најзначајнијих пројеката који се нашао у Плану имплементације Стратегије локалног развоја за 2023. годину, а који је реализован, јесте пројекат ЗЕДП „Електро-Бијељина“ *Изградња и реконструкција електроенергетских објеката на подручју града Бијељина (2.526.000,00 КМ).*

Реализација ових пројеката директно доприноси остварењу Стратешког циља 3, што подразумева успостављање интегрисаног приступа заштити животне средине уз одговорније коришћење природних ресурса и обновљивих извора енергије и унапређењу енергетске ефикасности.

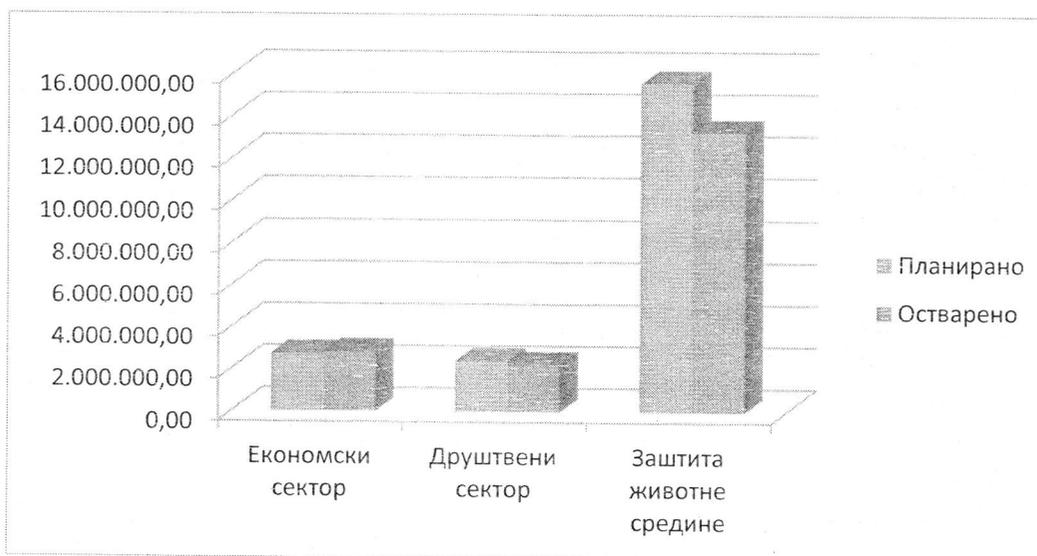
У складу са дефинисаним секторским циљевима, кључни приоритети у **економском сектору** се односе на развој малих и средњих предузећа (595.000,00 КМ). Према планираној динамици су реализовани и пројекти планирани за унапређење пољопривредног развоја (1.420.000,00 КМ). Реализација ових пројеката директно доприноси остварењу Стратешког циља 1, односно изградњи јаче и конкурентније привреде базиране на развоју пољопривреде, индустрије и туризма.

За 2023. годину реализовано је низ пројеката из пољопривреде као што су: *Поддршка организованом откупу пшенице (600.000,00 КМ), Поддршка развоју сточарства (500.000,00 КМ), Поддршка руралном развоју – уређење некатегорисаних макадамских путева ради лакшег приступа обрадивом земљишту (200.000,00 КМ).* Оно што је битно истаћи, јесте да је за наведене пројекте било заинтересованих пољопривредних произвођача, те да су за њихову реализацију обезбијеђена средства из буџета Града Бијељина, а значајну подршку развоју пољопривреде на подручју Бијељине пружило је Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске.

У погледу кључних приоритета и фокуса, од улагања у **друштвени сектор** значајни су пројекти *Изградња мултифункционалне спортске дворане у склопу комплекса Градског стадиона (936.790,00 КМ), Стамбено збрињавање Рома у граду Бијељина (400.000,00 КМ), Изградња домова културе у сеоским мјесним заједницама (295.000,00 КМ), Изградња вртића у Црњелову (200.000,00 КМ) и Изградња радионица за потребе практичне наставе ЈУ Техничка школа „Михајло Пупин“ у Бијељини (180.000,00 КМ).* Реализацијом наведених пројеката директно се доприноси остварењу Стратешког циља 2 – изградња толерантне, образовне и инклузивне заједнице са развијеном друштвеном инфраструктуром, квалитетним јавним услугама и једнаким могућностима за све грађане.

Ограничена финансијска средства како из властитих тако и екстерних извора током претходне године представљала су највећи проблем у смислу реализације пројеката који су предвиђени Стратегијом. Та чињеница је показатељ да би у наредном периоду требало радити више на реалнијем планирању пројеката и извора финансирања, као и на стварању бољег пословног окружења за привлачење нових инвестиција.

Преглед имплементације Стратегије у извјештајној 2023. години

Графикон 4. Реализација планираних средстава по секторима

Када је ријеч о финансијској реализацији, укупна реализација пројеката износи **88,37%** у односу на план. При томе, у структури реализованих пројеката **31,09%** се односи на финансирање из буџета Града, а **68,91%** из осталих извора финансирања.

У табелама у наставку је дат детаљан приказ реализованих пројеката у односу на планирано, укупно и по секторима.

ПРЕГЛЕД (потпуно и дјелимично реализовани пројекти)	Укупно	Буџет	Екстерна средства
ПЛАНИРАНО			
Укупан износ планираних пројеката	20.727.720,79	8.164.022,28	12.563.698,51
% структура финансирања	100%	39,39%	60,61%
Укупан износ у потпуности или дјелимично реализованих пројеката	18.317.576,52	5.695.136,25	12.622.440,27
% структура финансирања	88,37%	69,76%	100,47%

Табела 1. Преглед планираних и остварених пројеката у 2023. години

2023.	Област	Збирна финансијска вриједност пројеката		Структура финансирања реализованих пројеката	
		Планирано (KM)	Реализовано (KM)	Буџет (%)	Остало (%)
	Економски развој	2.730.125,20	2.823.855,95	99,29%	0,71%

Друштвени развој	2.396.790,00	2.237.129,20	84,27%	15,73%
Еколошки развој	15.600.805,59	13.256.591,37	7,59%	92,41%
Укупно	20.727.720,79	18.317.576,52	31,09%	68,91%

Табела 2. Финансијска пројекција планираних у односу на остварене пројекте распоређених по секторима на основу Плана имплементације за 2023. годину

Кључни резултати и остварени напредак

На основу свих прикупљених и обрађених података о имплементацији пројеката у извјештајном периоду, може се закључити да се годишњи резултати рада огледају првенствено у изграђеној чврстој инфраструктури (модернизација путне мреже и слично). Међутим, велики број пројеката представља активности и мјере које се настављају из године у годину. Битно је истаћи да је планом имплементације предвиђен велики број мјера које ће се реализовати и у наредним годинама и које ће значајно утицати на остварење секторских циљева.

Реализовани су и пројекти који нису планирани Стратегијом развоја, а који значајно доприносе одрживом развоју Бијељине и остварењу релевантних стратешких циљева.

Економски сектор

СЕЦ 1.1. Јачати капацитете малих и средњих предузећа и предузетништва уз сталан раст запослености

У оквиру СЕЦ 1.1. у 2023. години Годишњим планом имплементације Стратегије локалног развоја Града Бијељина, у оквиру послова Одјељења за привреду, реализовани су сљедећи стратешки пројекти, мјере и редовни послови:

- 1. Подстицаји привреди у оквиру буџетске ставке „Афирмација предузетништва, студије, сајмови“**, са планираним финансијским оквиром од 20.000,00 КМ
Укупна реализована средства за ове намјене износе укупно **36.000,00 КМ**. Наведеним средствима је подржано одржавање манифестације „Beer fest“ (30.000,00 КМ), Сајам женског предузетништва (5.000,00 КМ) и манифестација „Дани дијаспоре - љето у Јањи 2023“ (1.000,00). На овај начин су подржане активности које у значајној мјери доприносе привлачењу туриста и привредника у Бијељину.
- 2. Субвенција ЈП „Градска топлана“**, са планираним финансијским оквиром од 50.000,00 КМ.
За ове намјене је из градског буџета издвојено **200.000,00 КМ**, што је значајно више од првобитно планираног износа. На овај начин у значајној мјери се олакшало функционисање јавног предузећа „Градска топлана“ и, што је најбитније, редовно је вршена достава топлотне енергије свим корисницима.

3. Подстицаји привредницима по основу концесионих накнада, са планираним финансијским оквиром од 130.000,00 КМ

Овим Програмом, у току 2023. године, средства су додијељена као подршка samozapošљавању незапослених лица и креирању нових радних мјеста, у циљу повећања запослености и економске активности кроз процес samozapošљавања у области занатско-предузетничке дјелатности. Након спроведеног јавног позива, бесповратна средства су додијељена за 27 корисника, а износ одобрених средстава износио је 5.000,00 КМ по кориснику, односно укупно је издвојено **135.000,00 КМ**.

4. Издаци за реконструкцију и адаптацију ЈУ „Бања Дворови“ - пројектовање и надзор, са планираним финансијским оквиром од 100.000,00 КМ.

Реконструкцијом и адаптацијом ЈУ „Бања Дворови“ значајно ће се унаприједити услови за бањско лијечење, а поред наведеног, реализацијом овог пројекта ће се створити услови за унапређење туристичке понуде у граду. Наведеној установи су у току 2023. године додијељена средства у износу од **100.000,00 КМ**.

Такође, у оквиру овог сектора у току 2023. године планирано је да се подржи 25 постојећих МСП и предузетника, 66 нових предузетника, као и да се обезбиједи нових 46 радних мјеста и да се сачува 200 постојећих радних мјеста. Ово се остварује, прије свега, преко мјера које континуирано реализују Развојна агенција Града Бијељина, градско Одјељење за привреду и градски Одсек за ЛЕР и ЕИ, кроз јавне позиве на годишњој основи. Мјере се спроводе с циљем пружања подршке постојећим привредним субјектима у даљем развоју и унапређењу квалитета пословања, подршке и афирмације развоја предузетништва и микро предузећа на подручју града Бијељина, као и пружања подршке грађанима који желе да започну властити бизнис.

Развојна агенција Града Бијељина је у току 2023. године реализовала три јавна позива која се налазе у Годишњем плану имплементације Стратегије локалног развоја Града Бијељина за 2023. годину, и то:

1. Мјера подстицаја оснивања МСП-а и предузетничких радњи и запошљавање младих на подручју града Бијељина, са планираним буџетским оквиром од 150.000,00 КМ.

За ове намјене је издвојено укупно **196.000,00 КМ** из градског буџета. Овим средствима је подржано 42 новооснована привредника, чиме је у значајној мјери ојачана привреда на подручју Бијељине. Кроз овај јавни позив је запослено 42 нова радника.

2. Мјера подстицаја за развој постојећих МСП-а на подручју града Бијељина, са планираним буџетским оквиром од 140.000,00 КМ.

Укупни додијељени износ по овој мјери износи **89.500,00 КМ**, а бесповратна средства су додијељена за 7 привредних друштава. Кроз овај јавни позив привредници су набавили опрему неопходну за унапређење пословања, а на овај начин је очувано 60 радних мјеста и запослено 2 нова радника.

3. Мјере подстицаја за развој предузетништва на подручју града Бијељина, са планираним буџетским оквиром од 110.000,00 КМ.

Кроз ову мјеру подржано је укупно 28 предузетника и издвојена су средства у износу од **110.500,00 КМ**. Овим средствима је, такође, очувано 80 постојећих радних мјеста, а предузетници су, кроз јавни позив, набавили алат и опрему за рад и запослили укупно 13 радника.

Укупна одобрена средства за реализацију пројеката који су у надлежности Развојне агенције Града Бијељина износе 400.000,00 КМ, а за реализацију наведених пројеката утрошено је **396.000,00 КМ**.

Наведеним активностима Развојне агенције укупно је подржано запошљавање 54 нова радника, очувано је 140 радних мјеста, основано је 42 нова привредна субјекта и подржано 7 постојећих МСП и 28 предузетника.

Поред наведених мјера подршке, Одсјек за локални економски развој и европске интеграције је реализовао пројекат који је за циљ имао јачање привреде на подручју града кроз оснивање нових предузетника. Кроз пројекат **ИМПАКТ инкубатор пословних идеја**, укупне вриједности **65.000,00 КМ** (Фондација Импакт: 10.000,00 КМ, Град: 55.000,00 КМ) подржано је, односно успостављено је 11 нових предузетника.

На основу наведеног, у току 2023. године кроз реализацију 5 пројеката остварено је следеће:

- Пружена подршка постојећим МСП (7) и предузетницима (28): 35
- Подржано оснивање нових предузетника: 80
- Очувано постојећих радних мјеста: 140
- Обезбијеђено нових радних мјеста: 95

Овим активностима се у значајној мјери утиче на одрживост привреде на подручју Бијељине.

Одсјек за ЛЕР и ЕИ реализује пројекат **израде Стратегије развоја града Бијељина** која ће важити за период од 2024. до 2030. године. Ова активност се реализује у оквиру програма „Оквир за реализацију Циљева одрживог развоја као темељ за одржив и инклузиван раст у Босни и Херцеговини“ - SDG2BIN, а средства у износу од 10.000,00 КМ су у потпуности обезбијеђена од стране донатора – Владе Шведске. Као предуслов за израду Стратегије израђена је евалуација стратешког документа који је важио за период од 2014. до 2023. године и у те сврхе су ангажовани екстерни консултанци за чије услуге је из градског буџета издвојено 4.000,00 КМ. Укупно је за ове сврхе издвојено **14.000,00 КМ** (Град Бијељина: 4.000,00 КМ, Донатор: 10.000,00 КМ).

СЕЦ 1.2. Обезбиједити подршку за покретање, проширивање и модернизацију пољопривредне производње

У оквиру СЕЦ 1.2. који се односи на повећање прихода пољопривредних произвођача кроз активности организовања произвођача, јачања материјалних ресурса и људских капацитета, организоване су подстицајне мјере и уређење некатегорисаних макадамских путева преко Аграрног фонда Града Бијељина. Износ од **1.779.528,35 КМ** из буџета Града је распоређен на мјере и подршку предвиђену Стратегијом развоја града Бијељина.

- 1. *Подршка развоју воћарства и интегралне производње воћа***, са планираним финансијским оквиром од 10.000,00 КМ.
У 2023. години у оквиру ове мјере уведена је мјера подршка производњи цвијећа. По овом основу поднесена су четири захтјева за производњу цвијећа, чиме је обухваћена производна површина цвијећа од 4.043 м². Подстицај је исплаћен према Правилнику о начину и условима подстицаја у пољопривредној производњи за 2023. годину у износу од **1.700,00 КМ**.
- 2. *Подршка развоју сточарства***, са планираним финансијским оквиром од 500.000,00 КМ.
У 2023. години поднесено је 728 захтјева по основу Подршке сточарству. Од укупног броја захтјева за властити узгој јуница поднијето је 251 захтјев, што се односи на 837 комада јуница. За властити узгој назимица поднијето је 61 захтјев, што се односи на 424 комада квалитетних супрасних назимица. За набавку телади за даљи тов поднијето је 355 захтјева, што се односи на 2.209 телади. За набавку прасади за даљи тов поднијето је 24 захтјева, што се односи на 3.598 прасади. За властити узгој приплодних оваца поднијето је 25 захтјева, што се односи на 692 приплодне овце. За властити узгој приплодних коза поднијето је 3 захтјева, што се односи на 58 приплодних коза. За узгој пчела поднијета су укупно 3 захтјева преко удружења пчелара, који обухватају 221 пчелара са укупно 12.635 кошница. Укупан износ средстава по основу подршке сточарству износи **630.789,76 КМ**.
- 3. *Подршка развоју производње поврћа у заштићеном простору***, са планираним финансијским оквиром од 30.000,00 КМ.
У 2023. години поднесено је 157 захтјева по основу Подршке пластеничкој производњи и наводњавању, док се на подизање пластеника односи 15 захтјева, укупне површине 19.200 м². Поднијета су 107 захтјева за обнову старих пластеника са системом за наводњавање. Подстицај је исплаћен према Правилнику о начину и условима подстицаја у пољопривредној производњи за 2023. годину у износу од **89.783,24 КМ**. По основу пластеничке производње обновљени су стари пластеници и подигнути нови у површини од 313.120 м².
- 4. *Подршка набавци система за наводњавање за пољопривредне произвођаче***, са планираним финансијским оквиром од 50.000,00 КМ.
У 2023. години поднесено је 157 захтјева по основу подршке пластеничкој пороизводњи и наводњавању, док је на подршку набавци система за наводњавање „кап по кап“ односи 108 захтјева и седам захтјева за набавку система за наводњавање „Тифон“. Подстицај је исплаћен према Правилнику о начину и условима подстицаја у пољопривредној производњи за 2023. годину у износу од **115.190,85 КМ**.
- 5. *Подршка организованом откупу пшенице***, са планираним финансијским оквиром од 600.000,00 КМ.
У 2023. години поднесена су 22 захтјева по основу Подршка организованом откупу пшенице, гдје је исплаћено 1.254 пољопривредних произвођача у укупном износу од **837.808,76 КМ**. Укупно је откупљено 23.021.080,57 kg меркантилне пшенице.

6. *Подршка руралном развоју – уређење некатегорисаних макадамских путева ради лакшег приступа обрадивом земљишту*, са планираним финансијским оквиром од 200.000,00 КМ.

У 2023. години предсједници савјета мјесних заједница поднијели су 28 захтјева по основу Подршке изградњи инфраструктуре. За подршку изградњи инфраструктуре спроведена је Јавна набавка укупне вриједности **89.955,00 КМ**. Подршка изградњи инфраструктуре односи се углавном на уређење некатегорисаних и њивских макадамских путева у сеоском подручју. Овом мјером уређено је око 10 километара путева који повезују сеоска домаћинства са њиховим обрадивим површинама.

7. *Подршка руралном развоју – Инвестиције у пољопривреду, сертификација пољопривредне производње, савјетодавство и подршка младим пољопривредницима*, са планираним финансијским оквиром од 30.000,00 КМ.

Средства су предвиђена Одлуком о програму кориштења средстава за подстицај пољопривредне производње и налазе се у тачки Подршка сертификавању пољопривредне производње, суфинансирање у набавци основних стада и пластеника у износу од 20.000,00 КМ. По основу суфинансирања основног стада и пластеника поднијето је 14 захтјева и сви су подржани у укупном износу од 14.300,74 КМ. По основу ове мјере суфинасрана је набавка четири назимце за једног пољопривредног произвођача и набављено је 1.913,4 m² пластеника за 12 пољопривредних произвођача. За подршку сертификацији пољопривредне производње у 2023. години поднијет је један захтјев и подржан је износом од 161,50 КМ. За ове намјене је у току 2023. године издвојено укупно **14.462,24 КМ**.

СЕЦ 1.3. Повећати конкурентност Бијељине као туристичке дестинације

Прикупљени су и обрађени статистички подаци о туристичком промету на територији града Бијељина који се односе на број долазака и ноћења туриста. Од 01.01.2023. до 31.12.2023. године, Бијељину је посјетило 45.840 туриста који су реализовали 88.738 ноћења, што је у односу на 2022. годину за исти период више долазака за 6,15%, а остварених ноћења више за 5,23%.

У току 2023. године, Туристичка организација Града Бијељина је планирала осам манифестација које су за циљ имале унапређење туристичке понуде, и то:

1. *Сајам туризма и гастрокултуре „Бијељина-турист 2023“*, са планираним финансијским оквиром од 31.000,00 КМ.

Из градског буџета за организацију сајма обезбијеђено је укупно **20.999,22 КМ**. Сајам је посјетило око 1.500 посјетилаца који имали прилику да се упознају са локалним и регионалним туристичким потенцијалима, упознали се са свим туристичким потенцијалима Бијељине, а на самом сајму су развијена искуства са осталим учесницима који су нашим туристичким радницима послужили као подстријек за даље унапређење у раду. Битно је нагласити да је учешће на сајму узело више од 80 излагача из Србије, Црне Горе, Хрватске, као и домаћих излагача из Федерације Босне и Херцеговине и Републике Српске.

2. **„Савска регата 2023“**, са планираним финансијским оквиром од 12.000,00 КМ.
Ова традиционална манифестација, која је раније одржавана у склопу Пантелинских дана, у току 2023. године није одржана због епидемије Афричке куге, која представља опасну заразну болест свиња. Међутим, још прије појаве наведене болести наручене су и израђене мајице намијењене за учеснике Савске регате, за које је из градског буџета издвојено **6.132,00 КМ**.
3. **„Пантелински дани 2023“**, са планираним финансијским оквиром од 5.000,00 КМ.
Ова чувена манифестација, која представља празник традиције и културе, у току 2023. године **није одржана** због епидемије Афричке куге, која представља опасну заразну болест свиња.
4. **„Златни котлић Семберије 2023“**, са планираним финансијским оквиром од 12.000,00 КМ.
Овај догађај, који представља празник традиције и гастрокултуре, у току 2023. године **није одржан** због епидемије Афричке куге, која представља опасну заразну болест свиња.
5. **„Умјетничка колонија 2023“**, са планираним финансијским оквиром од 10.000,00 КМ.
Једна од значајних манифестација у региону је Умјетничка колонија, која представља специфичан вид промоције туризма, али и укупне туристичке понуде. Колонија окупља велики број локалних умјетника и умјетника из земаља из региона, који се друже, сликају и стварају умјетничка дјела инспирисана окружењем. У 12. умјетничкој колонији по реду учествовао је 21 сликар, а учешће на овој манифестацији су узели умјетници из Босне и Херцеговине и Србије. На овој традиционалној манифестацији умјетници су насликали 32 слике и направили четири умјетничке фотографије. Из буџета Града је за ове намјене у току 2023. године издвојено **7.594,58 КМ**.
6. **Организација манифестације „Нова година“**, са планираним финансијским оквиром од 7.000,00 КМ.
Туристичка организација Града Бијељина активно је учествовала у организацији догађаја у склопу прославе Нове године. Трећи пут по реду организована је манифестација Зимски корзо у оквиру које је више од 25.000 људи уживало у многобројним наступима појединаца и музичких група. Поред тога, сад већ традиционално у продајним кућицама, које су такође дио манифестације, посјетиоци су имали прилику да уживају у разноврсним локалним производима попут оних који потичу из кућних радиности, разлитих освјежавајућих напитака, новогодишње и божићне декорације, а ове године понуда је проширена и обogaћена гастро дијелом и многобројним активностима организованих за најмлађе суграђане. За реализацију овог пројекта је из градског буџета у току 2023. године издвојено **29.250,00 КМ**.
7. **Израда селфи знака у улици Патријарха Павла**, са планираним финансијским оквиром од 6.000,00 КМ.
Искуство је показало да људи воле користити селфи знакове као позадину за своје фотографије како би означили своју посјету или боравак на одређеном

мјесту. Туристичка организација Града Бијељина с тога се одредјелила и поред првобитног селфи знака „БијељИНа“ реализује и други пројекат ове врсте „Селфи срце“. Знак, висок скоро два метра, је постављен на улазу у шеталиште у улици Патријарха Павла. Новопостављени селфи знак „Селфи срце“ изазвао је велико интересовање како код наших суграђана тако и код посјетилаца, тако да је ово постало једно од најпрепознатљивијих и најфотографисанијих мјеста у Бијељини. Порука овог знака била би ширење љубави, њежности и пажње. За реализацију овог пројекта је из градског буџета у току 2023. године издвојено **4.370,00 КМ**.

8. Улица кишобрана - улица Милоша Црљанског, са планираним финансијским оквиром од 6.000,00 КМ.

Туристичка организација града Бијељине успјешно је реализовала пројекат „Улица кишобрана“. Комплетан пројекат реализован је средствима од боравишне таксе, која је и намијењена за развој туризма и промоцију града. „Улица кишобрана“ има за циљ и анимирање прве пјешачке улице у Бијељини, већу атрактивност локала и посјећеност саме локације како би се опет вратила фреквентност у тај дио града. За реализацију овог пројекта је из градског буџета у току 2023. године издвојено **29.819,80 КМ**.

Укупна средства издвојена из буџета Града за реализацију пројеката које је реализовала Туристичка организација Града Бијељина износе **98.165,60 КМ**.

Пројекат *Израда промотивних брендинг материјала у сврху промоције Града Бијељина у оквиру стратешког одређења и слогана „Бијељина – Град будућности“* континуирано реализује Одсек за локални економски развој и европске интеграције, у смислу успостављања и израде модерног промотивног материјала, као и реализацијом активности са циљем привлачења иностраног улагања у град, да се граду осигура позиција на пословно-туристичкој мапи Европе, али и да се промовише град Бијељина на међународним конференцијама кроз јединствен приступ путем промоције и реализације Агенде 2030 и Циљева одрживог развоја. У 2023. години за реализацију пројектних активности које обухватају промотивни материјал (јавне набавке) и израду два промотивна видео клипа издвојено је укупно **31.767,85 КМ** из буџета Града.

Друштвени сектор

СЕЦ 2.1. Унаприједити квалитет предшколског, основног, средњег и високог образовања

У оквиру СЕЦ 2.1. који се односи на унапређење квалитета образовања на подручју града Бијељина, током 2023. године су започети, односно реализовани следећи пројекти:

1. Изградња радионица за потребе практичне наставе ЈУ Техничка школа „Михајло Пупин“ у Бијељини, са планираним финансијским оквиром од 180.000,00 КМ

У 2023. години издвојено је **183.546,52 КМ** за наставак изградње радионица за потребе практичне наставе ЈУ Техничка школа „Михајло Пупин“. Вриједност потписаног уговора за ову јавну набавку је 179.947,57 КМ, док су средства у износу од 3.598,95 КМ издвојена за вршење услуге стручног надзора на

извођењу радова. Изградњом објекта радионица створиће се бољи услови за реализацију практичне наставе за око 1.000 ученика Техничке школе „Михајло Пупин“ у Бијељини.

2. Изградња вртића у Црњелову, са планираним финансијским оквиром од 200.000,00 КМ

У току 2023. године за потребе изградње дјечијег вртића у Црњелову издвојено је укупно **85.319,55 КМ**. Вриједност покренуте јавне набавке износи 85.000,00 КМ, док је за вршење услуге ревизије главног пројекта издвојено 319,55 КМ из градског буџета. Реализацијом овог пројекта створиће се услови за повећање процента обухвата предшколске дјецe, програмом предшколског васпитања и образовања.

СЕЦ 2.2. Створити просторно-техничке предуслове за унапређење културне понуде града и повећања броја корисника спортско-рекреативних активности

У оквиру СЕЦ 2.2. који се односи на стварање предуслова за унапређење културне и спортске понуде на подручју града Бијељина, током 2023. године започети су, односно реализовани слjedeћи пројекти:

1. Изградња домова културе у сеоским мјесним заједницама, са планираним финансијским оквиром од 295.000,00 КМ.

Укупна средства која су протекле године издвојена у сврху изградње домова културе у сеоским мјесним заједницама износе **172.575,15 КМ**. Планирано је да се у току године реконструише дом културе у Батковићу и да се изгради нови дом културе у Амајлијама. Међутим, пошто је утврђено да се постојећи објекат у Батковићу не може реконструисати, приступило се изради пројекта за изградњу новог дома културе за шта је издвојен износ од 14.013,09 КМ.

Дом културе у Амајлијама је у потпуности изграђен и за те сврхе је из градског буџета издвојено укупно 158.562,06 КМ. Реализацијом активности везаних за изградњу и реконструкцију домова културе у сеоским мјесним заједницама побољшаће се квалитет друштвеног живота у селу, односно, повећати број корисника културних садржаја на подручју Града Бијељина.

2. Изградња мултифункционале спортске дворане у склопу комплекса Градског стадиона, са планираним финансијским оквиром од 936.790,00 КМ.

За реализацију овог пројекта обезбијеђена су средства у укупном износу од **932.266,86 КМ**. У 2023. години је покренута јавна набавка укупне вриједности 883.000,17 КМ која се односи на радове на изградњу I фазе мултифункционалне спортске дворане. Наведена средства су резервисана из буџета за 2023. годину, а реализоваће се у току 2024. године. За израду техничке документације за главни пројекат издвојено је 44.247,23 КМ, за вршење услуге ревизије главног пројекта издвојено је 2.467,34 КМ, док је за израду стручног мишљења и УТ услова из буџета Града у 2023. години издвојено укупно 2.552,12 КМ. Реализацијом циљева из 2023. године стичу се услови за квалитетније бављење спортом у граду, као и одигравање премијерлигашких и европских утакмица.

3. Наставак реконструкције објекта спортске сале у Рачанској улици у Бијељини - IV фаза, са планираним финансијским оквиром од 50.000,00 КМ.

Нису се стекли услови за имплементацију четврте фазе овог пројекта јер су средства намијењена за ове сврхе преусмјерена у друге пројекте.

СЕЦ 2.3. Унаприједити ниво социјално-здравствене заштите и бриге о рањивим категоријама становништва

У оквиру СЕЦ 2.3. који се односи на унапређење социјално-здравствене заштите на подручју града Бијељина, током 2023. године реализовани су сљедећи пројекти:

- 1. Изградња вишепородичног стамбеног објекта у Амајлијама**, са планираним финансијским оквиром од 150.000,00 КМ.
У 2023. години издвојено је **129.588,03 КМ** за набавку намјештаја за изграђени вишепородични стамбени објекат у Амајлијама. За вршење техничког прегледа објекта издвојено 1.740,00 КМ, док је за услуге стручног надзора на пројекту проширења нисконапонске мреже и прикључак за 12 стамбених јединица издвојено 374,40 КМ. Укупна издвојена средства у протеклој години износе 131.702,43 КМ. Изградњом наведеног објекта обезбијеђен је смјештај за 12 породица, корисника алтернативног смјештаја, чиме ће се осигурати квалитетнији услови живота.
- 2. Стамбено збрињавање Рома у Граду Бијељина**, са планираним финансијским оквиром од 400.000,00 КМ. За реализацију овог пројекта је планирано да се у току 2023. године из градског буџета издвоји 100.000,00 КМ, док су планирана донаторска средства износила 300.000,00 КМ. Издвојена средства из буџета града у претходној години износила су 249.205,25 КМ и она су највећим дијелом утрошена за вањско уређење и изградњу девет помоћних објеката. Реализована донаторска средства у току претходне године су износила укупно 300.000,00 КМ (Каритас 200.000,00 КМ, Министарство за људска права и избјеглице 100.000,00 КМ). Укупна уложена средства у реализацију пројекта за 2023. годину износила су **549.205,25 КМ**. Примарни корисници пројекта су Роми који имају пребивалиште на подручју Бијељине и који немају ријешено стамбено питање и/или живе у неусловним стамбеним јединицама.
У марту 2021. године потписан је Споразум о међусобним односима између Каритаса Швајцарске и Града Бијељина о реализацији пројекта „Стамбено збрињавање Рома 2020-2021 у Граду Бијељина“, а циљ овог пројекта је подршка имплементацији Акционог плана БиХ за рјешавање проблема Рома у области стамбеног збрињавања, као и побољшање статуса, услова становања и социјалне инклузије путем изградње шест станова са правом кориштења, што је дефинисано посебним Уговором о кориштењу стамбене јединице. Рјешавањем стамбеног проблема за шест ромских породица стварају се предуслови за њихово образовање и запошљавање, на чему ће Град Бијељина радити у наредном периоду, што ће тим породицама омогућити укључивање у ширу друштвену заједницу.
- 3. Програм подршке породици, браку и повећању наталитета**, са планираним финансијским оквиром од 50.000,00 КМ
У току 2023. године за потребе реализације програма подршке породици, браку и повећању наталитета из буџета Града издвојено је укупно **52.500,00 КМ**. Средства су намјенски утрошена на 35 корисника, а планирани сет активности обухвата кључне мјере као што је подршка асистенцији репродукције

(вантјелесна оплодња), новчана помоћ за прворођене бебе у 2023. години и организација манифестације “Конференција беба“. Наведене мјере осигуравају системски приступ који се односи на унапређење пронаталитетне политике у Бијељини. Кроз наведене активности се настоји зауставити негативне тенденције по питању природног прираштаја и одласка младих из града.

СЕЦ 2.4. Унаприједити квалитет услуга и учешће грађана у раду Градске управе

У оквиру СЕЦ 2.4. који се односи на унапређење квалитета услуга и већег учешћа грађана у раду Градске управе Града Бијељина, Одсјек за ЛЕР и ЕИ је, узимајући у обзир врло позитивне ефекте и конкретне резултате прве фазе (2016-2019. година), у име Градске управе, а у сарадњи са Одсјеком за послове мјесних заједница, успјешно аплицирао за учешће у другој фази пројекта *Јачање улоге мјесних заједница у Босни и Херцеговини*, која траје од 2020. до 2024. године. Пројекат је базиран на унапређењу квалитета живота грађана кроз оснаживање локалног нивоа власти, услуга и инфраструктуре на локалном нивоу, те јачања демократске одговорности и социјалне укључености.

Пројекат је финансијски подржан од Владе Швајцарске и Шведске, а спроводи га UNDP у 23 ЈЛС у БиХ и исти има за циљ да унаприједи рад мјесних заједница како би оне директно утицале на локални развој, јер мјесне заједнице управо треба да имају кључну улогу у посредовању између својих грађана и локалне управе.

У 2023. години расписана су два јавна позива кроз наведени Пројекат:

1. Јавни позив за финансирање имплементације Оперативног плана и
2. Директни позив за подношење приједлога пројеката у оквиру наградног фонда.

У фебруару 2023. године, од стране Скупштине Града усвојена је Одлука за имплементацију Оперативног плана за локализацију визије развоја мјесних заједница на подручју Града Бијељина, у оквиру Пројекта „Јачање улоге мјесних заједница у БиХ“ (Одлука број 02-014-1-608/23, 2.3.2023. године). Визија је заснована на принципима и моделима који обезбјеђују веће учешће грађана у локалној самоуправи кроз успостављање и остваривање мјесне самоуправе и успостављања Мјесне заједнице као мјеста за доношење одлука и дефинисање развојних приоритета локалног становништва.

У оквиру ове активности покренут је процес доношења Оперативног плана Визије развоја мјесних заједница на подручју Града Бијељина за период 2022 – 2025. година и Радна група за вођење овог процеса је успоставила наведени документ, који је заснован на резултатима анкетирања грађана и чланова Савјета МЗ.

Након тога, расписан је Јавни позив за финансирање имплементације Оперативног плана, а Град Бијељина је аплицирао са пројектним приједлогом у који је укључено осам мјесних заједница у којима су изабране жене за предсједнице Савјета МЗ (МЗ Центар, МЗ Ново Насеље, МЗ Лединци, МЗ Главичице, МЗ Дијелови, МЗ Лединци, МЗ Суво Поље и МЗ Вук Караџић). Наведене мјесне заједнице су одабране како би се допринијело оснаживању жена и пружила подршка њиховом активнијем учешћу у друштвеном животу заједнице. Кроз овај пројекат спроведене су три јавне набавке, које су формулисале у сарадњи са наведеним мјесним заједницама, у складу са исказаним потребама:

1. Набављен је канцеларијски намјештај за четири мјесне заједнице: МЗ Амајлије, МЗ Ново Насеље, МЗ Лединци и МЗ Главичице - 10 столова и 100 канцеларијских столица, укупне вриједности 9.467,52 КМ.
2. Кроз јавну набавку „Ситне реконструкције у канцеларијама мјесних заједница, завршени су радови на санацији четири канцеларије мјесних заједница: МЗ Суво Поље, МЗ Вук Караџић, МЗ Главичице и МЗ Дијелови, укупне вриједности 10.413,00 КМ.
3. Набављена су четири лаптоп рачунара за канцеларије мјесних заједница (МЗ Центар, МЗ Амајлије, МЗ Главичице и МЗ Вук Караџић), укупне вриједности 5.733,00 КМ.

Кроз овај пројекат су, такође, одржане и обуке за чланове 70 Савјета МЗ на подручју града Бијељина - увођење систематског приступа у имплементацији Пројектне методологије, односно одржавања форума грађана и успостављања годишњих планова рада и извјештаја о раду мјесних заједница. Укупно је реализовано 11 обука, са учешћем 50 од укупно планираних 70 мјесних заједница са подручја града Бијељина, а укупан број председника и чланова савјета МЗ који су учествовали у обукама је 100 (80М, 20Ж).

Одржане су и обуке за јачање капацитета осам жена/председница савјета МЗ на теме:

- заступање, заговарање и лобирање;
- вјештине презентације током јавног наступа;
- лидерство у заједници и родно одговорно планирање и утврђивање буџета.

У мају је расписан Директни позив за пројектне мјесне заједнице и на основу утврђених евалуационих критеријума извршено је бодовање пројектних приједлога. За финансирање је одобрен пројекат „Заједно за бољу заједницу“ МЗ Соколски дом. Кроз пројекат су у 2023. години реализоване двије и покренута једна јавна набавка:

1. Набављене су 282 књиге за потребе библиотеке Основне школе „Вук Караџић“, укупне вриједности 3.429,15 КМ.
2. Кроз јавну набавку Опремање ОИШ „Вук Караџић“, набављено је 39 школских клупа, 78 школских столица, једна школска табла, двије наставничке катедре и 24 професионалне лопте за фискултурну салу, укупне вриједности 14.274,00 КМ.
3. Асфалтирање улица МЗ Соколски, укупне вриједности 36.930,17 КМ, кроз коју је планирано и почетком 2024. године реализовано асфалтирање 190 метара саобраћајнице у овој мјесној заједници.

У току 2023. године завршена је изградња спортско-рекреативног комплекса у МЗ Доњи Загони. Постављено је седам справа на локацији ове мјесне заједнице, укупне вриједности 32.563,44 КМ.

У току 2023. године кроз Пројекат „Јачање улоге МЗ у БиХ“ унапријеђен је квалитет живота у 12 мјесних заједница, а укупна средства која су издвојена за реализацију пројектних активности износе **124.013,44** (Град Бијељина: 72.175,69, Донација: 51.837,75).

У току 2023. године настављена је реализација пројекта *Унапређење општинских услуга у Србији и БиХ увођењем ChatBot апликације*. Циљ Пројекта је модернизација и поједностављење процедура градских услуга кроз увођење ChatBot апликације,

повећана транспарентност и доступност услуга грађанима и олакшана комуникација ради ефикаснијег пословања.

У току јануара 2023. године Град Бијељина добио је донацију од три лаптоп рачунара у циљу додатног унапређења капацитета локалне самоуправе за управљање МИА четбот платформом. Четврта и финална обука за техничке кориснике из локалних самоуправа за коришћење Weaver платформе и идентификацију процеса и аспеката одржана је током јануара 2023. године у Београду, а резултат обуке су два нова информативна сценарија. Град Бијељина, односно Одсјек за локални економски развој и европске интеграције је у фебруару 2023. године организовао Инфо дан гдје су потенцијалним корисницима, односно грађанима представљени резултати рада на пројекту и нови сценарији који су у претходном периоду интегрисани у апликацију. За потребе имплементације пројекта у току 2023. године из градског буџета издвојено је **6.000,00 КМ**, а наведена средства су утрошена на одржавање *ChatBot* апликације.

Дигитална асистенткиња „*MIA – Municipal Intelligence Assistant*“ доступна је 24 часа дневно, 7 дана у седмици како би олакшала пружање јавних услуга и убрзала административне поступке, и на тај начин смањила потребу за одласком на шалтере ради добијања информација о жељеним процедурама. Канали комуникације на којима је доступна МИА су: Вибер, Фејсбук месинџер и вебчат који се налази на сајту Града Бијељина.

Пројекат је у складу са Стратегијом развоја Града, односно Секторским циљем 2.4. (ДС): Унаприједити квалитет услуга и учешће грађана у раду Градске управе.

Наведени регионални пилот пројекат се реализује у четири града (Бијељина и Лакташи из Републике Српске/БиХ, Сомбор и Шабац из Републике Србије), у сарадњи са Њемачком агенцијом за међународну сарадњу (ГИЗ), Регионалном мрежом за повољно пословно окружење (БФЦ СЕЕ), Привредном комором Републике Српске и компанијом „Сага“.

Битно је навести да је у протеклом периоду у име Града Бијељина Одсјек за локални економски развој и европске интеграције радио интензивно на **повећању учешћа грађана у процесима доношења одлука**. Током 2024. године спроведене су четири анкете са грађанима (укупно 500 анкетираних) на различите теме које се тичу унапређења урбане мобилности у граду, предузетништва и обука које се учестало реализују у Иновационом центру за одрживи развој - ИнЦОР. Анкете се реализују са циљем побољшања пружања услуга на основу потреба и захтјева грађана и што релевантнијег планирања активности Одсјека за ЛЕР и ЕИ.

Сектор заштите животне средине

СЕЦ 3.1. Побољшати квалитет комуналних услуга за грађане

У оквиру СЕЦ 3.1. који се односи на побољшан квалитет комуналних услуга које ће бити обезбијеђене становницима града Бијељина, током 2023. године планирана је реализација сљедећих пројеката:

1. **Изградња водоводног система Бањица-Брђани**, са планираним финансијским оквиром од 200.000,00 КМ.

У току 2023. године приступило се рјешавању имовинско-правних односа на парцелама које су у обухвату пројекта „Изградња водоводног система Бањица-Брђани“. На великом броју парцела добијена је сагласност власника да се успостави службеност постављања водова у корист Града Бијељина, али отежавајућу околност је представљала чињеница да је одређени број власника парцела који су у обухвату пројекта недоступан из разлога што се налазе на непознатим адресама или у иностранству без могућности успостављања контакта са њима. Из наведених разлога предметни пројекат није реализован током протекле године.

2. Реконструкција дијела система градског топловода - реконструкција котла, са планираним финансијским оквиром од 100.000,00 КМ.

Током претходне године Градска топлана је извршила реконструкцију дијела градског топловода и котла, а у те сврхе су издвојена средства из градског буџета у износу од **100.000,00 КМ** како је и планирано Планом имплементације Стратегије развоја Града Бијељина за 2023. годину. Реализацијом овог пројекта унапријеђен је систем испоруке топлотне енергије корисницима Градске топлане.

3. Реконструкција објеката социјалног становања - намјенска средства за затварање колективних центара, са планираним финансијским оквиром од 20.000,00 КМ.

Објекти социјалног становања су током 2023. године реконструисани, али је умјесто планираних, за реализацију овог пројекта издвојено **60.000,00 КМ** из буџета Града Бијељина. Реконструкцијом објекта социјалног становања обезбијеђени су услови за квалитетнији живот социјално угрожених породица.

4. Реконструкција канализационе и водоводне мреже (Рачанска улица-Београдска-Димитрија Туцовића и Живојина Мишића са припадајућим улицама), са планираним финансијским оквиром од 10.000,00 КМ

Из ресорног Одјељења за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине добијена је информација да у току 2023. године није извршена реконструкција канализационе и водоводне мреже у наведеним улицама.

У оквиру овог секторског циља, ЗЕДП „Електро-Бијељина“ реализује вишегодишњи пројекат *Изградња и реконструкција електроенергетских објеката на подручју града Бијељина*, за који је за 2023. годину планирани финансијски оквир износио 2.526.000,00 КМ.

На подручју Града Бијељина и припадајућих Мјесних заједница у 2023. години на изградњу нових електроенергетских објеката, изградњу прикључака, реконструкцију постојећих далековада, нисконапонских мрежа, трафо станица, увођење АММ система, репарацију енергетских трансформатора, модернизацију опреме у трафо станицама 35/10 kV утрошено је око **3.900.000,00 КМ**.

Изграђене су и пуштене у рад три нове трафо станице 10/0.4 kV. Покренуте су припремне радње, прибављање документације, за изградњу још 13 трафо станица. Изграђено је око 2.400 метара нових далековада, а започете су активности на прибављању документације за још 11 далековада 10 kV и једног далековада 35 kV.

Поред наведеног, протекле године су извођени радови на реконструкцији 10 kV далековода, а дјелимично је реконструисано 11 далековода. Извођени су радови на реконструкцији нисконапонске мреже, а том приликом је потпуно или дјелимично реконструисано 66 нисконапонских мрежа.

Извођени су радови на увођењу система даљинског читања бројила (АММ система) у износу о око 760.000 КМ.

Поред наведених радова реализована су и два веома битна пројекта на репарацији трансформатора у трафо станицама 35/10 kV и трафо станицама 10/0.4 kV, као и реконструкцији и замјени батерија у трафо станицама 35/10 kV, са уградњом опреме за мониторинг батерија.

Сва наведена средстава су коришћена у сврху смањења дистрибутивних губитака, побољшање квалитета испоруке електричне енергије, прикључења нових корисника, проширење мреже.

Одјељење за просторно уређење је током 2023. године планирало реализацију пет *регулационих планова*, и то:

- Регулациони план „Дашница 1“
- Регулациони план „Гвпоздевићи“
- Регулациони план „Агротржни центар“
- Регулациони план „Индустријска зона 4“
- Регулациони план „Лединци 2“

Укупна планирана средства за ове активности износила су 230.607,08 КМ, али Одјељење за просторно уређење у 2023. години **није ушло у поступак израде докумената просторног уређења, односно наведених регулационих планова**. Из Одјељења су као разлог за неспровођење активности истакли повећање обима посла у ЈП "Дирекција за изградњу и развој града" д.о.о. Бијељина који је носилац израде докумената просторног уређења.

СЕЦ 3.2. Увести ефикасан систем заштите од елементарних непогода и смањити загађење земљишта, површинских водотокова и подземних вода

У оквиру СЕЦ 3.2. који се односи на увођење ефикасног система заштите од елементарних непогода и смањење загађења земљишта, површинских водотокова и подземних вода, градско Одјељење за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине је током 2023. године планирана је реализација сљедећих пројеката:

1. *Изградња топловода за прикључење јавних објеката у центру Града на систем даљинског гријања – зграда Поште Српске*, са планираним финансијским оквиром од 30.000,00 КМ.
2. *Изградња топловода за прикључење јавних објеката у центру Града на систем даљинског гријања – зграда Пореске управе*, са планираним финансијским оквиром од 90.000,00 КМ.
3. *Изградња топловода за прикључење јавних објеката у центру Града на систем даљинског гријања – зграда Основног суда*, са планираним финансијским оквиром од 95.000,00 КМ.

4. Изградња топловода за прикључење Музичке школе на систем даљинског зријања, са планираним финансијским оквиром од 35.000,00 КМ.

Међутим, из Одјељења за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине је добијена информација да се у току 2023. године **нису стекли услови за реализацију наведених пројеката**. Током 2024. године ће се спроводити активности које ће допринијети реализацији ових пројеката који подразумевају увођење ефикасног система заштите од елементарних непогода и смањење загађења земљишта и површинских водотокова и подземних вода.

Поред наведених, током 2023. године ЈУ „Воде Српске“ реализовала је два значајна пројекта, и то:

1. Изградња дринског насипа, дионица 2, етапа 4, са планираним финансијским оквиром од 3.120.000,00 КМ.

На подручју Бијељине започета је изградња дионица дринског насипа у укупној дужини од 2.816,80 метара, тзв. дионица 2, етапа 4 која подразумева потез од уставе у Јањи па узводно до ушћа ријеке Јање у Дрину. Након свих завршених претходних активности на избору извођача радова, као и прибављања свих неопходних сагласности и рјешавања имовинско-правних послова на траси будућих радова издато је рјешење о грађевинској дозволи, чиме су се стекли услови за почетак извођења радова на изградњи дринског насипа. Укупна уговорена средства за етапу 4 износе **1.940.608,47 КМ**.

2. Рехабилитација пумпних станица на подручју Републике Српске, са планираним финансијским оквиром од 6.250.000,00 КМ.

Једна од мјера коју реализује ЈУ „Воде Српске“ јесте и рехабилитација пумпних станица на подручју Републике Српске. У оквиру наведене мјере је предвиђена реконструкција пумпних станица по фазама (хидромашинске и електро), а њена реализација на подручју Семберије је планирана у периоду од 2023. до 2024. године у оквиру пројекта „Хитна помоћ и заштита од поплава“ у уговореном износу од **6.250.000 КМ**. Радови на рехабилитацији пумпних станица се спроводе на ПС Тополовац 1 и 2, на ПС Домуз скела, као и на чуварској кући Тополовац.

У оквиру овог секторског циља градско Одјељење за борачко-инвадску и цивилну заштиту је реализовало два пројекта која у значајној мјери доприносе успостављању ефикасног система заштите од елементарних непогода, и то:

1. Набавка материјално-техничких средстава за службу заштите и спасавања, те поправка и одржавање постојећих материјално-техничких средстава, са планираним финансијским оквиром од 25.000,00 КМ.

У току 2023. године набављена је опрема у виду подводног дрона, батеријских лампи и комплета спасилачке опреме за ран на брзим водама и у поплавама, а укупна средства издвојена за ове намјене износила су 20.000 КМ. За услуге редовног одржавања ванбродских мотора и услуга цивилне заштите из градског буџета је утрошено 4.000,00 КМ, док је за набавку дијелова за ванбродске моторе издвојено 5.000,00 КМ. За набавку и одржавање материјално-техничких средстава за службу заштите и спасавања укупно је издвојено **29.000 КМ** из градског буџета.

- 2. Реконструкција и санација постојеће рампе на ријеци Сави у Рачи**, са планираним финансијским оквиром од 6.198,51 КМ.
Током 2023. године у потпуности је реконструисана постојећа рампа за спрут чамаца на ријеци Сави у Рачи, а реализовани радови су подразумијевали и уређење дијела обале ријеке Саве у том дијелу њеног тока. Укупна средства за те намјене су износила **60.000,00 КМ**, а иста су обезбијеђена из донаторских средстава кроз „DRR програм за смањење ризика од катастрофа за одрживи развој у БиХ“.

СЕЦ 3.3. Унаприједити урбану мобилност

У оквиру СЕЦ 3.3. који се односи на унапређење урбане мобилности на подручју града Бијељина, у току 2023. године планирана је реализација сљедећих пројеката:

- 1. Наставак реконструкције улице Стефана Дечанског**, са планираним финансијским оквиром од 5.000,00 КМ.
У току 2023. године је завршена пројектно-техничка документација укупне вриједности **5.000,00 КМ**, док ће се током 2024. године приступити обезбјеђивању финансијских средстава за финализацију пројекта.
- 2. Изградња и реконструкција локалних путева и улица на подручју града Бијељина**, са планираним финансијским оквиром од 1.480.000,00 КМ.
Оквирни споразуми за изградњу и реконструкцију локалних путева и улица на подручју града Бијељина потписани су крајем 2023. године са три извођача у укупном износу од 1.380.000,00 КМ. Међутим, због неповољних временских услова, средства ће бити резервисана и реализована тек у првој половини 2024. године, односно кад се стекну повољни временски услови.
- 3. Набавка видео надзора на подручју града Бијељина II фаза**, са планираним финансијским оквиром од 100.000,00 КМ.
Током 2023. године **предметни пројекат није реализован**, јер од стране Министарства унутрашњих послова није достављен елаборат изградње видео надзора за II фазу на вријеме, а евидентан је и недостатак неопходних финансијских средстава за имплементацију пројекта. За потребе реализације пројекта извршена је набавка опреме која је неопходна за одржавање успостављеног надзора у износу од **5.982,90 КМ**.
- 4. Изградња паркова и дјечијих игралишта**, са планираним финансијским оквиром од 150.000,00 КМ.
Током 2023. године расписана је и окончана јавна набавка која се односи на изградњу спортско-рекреативног простора у Видовданској улици. Закључен је уговор на износ од **81.832,44 КМ**. Изградњом спортско-рекреативног простора, који треба да буде успостављен у првој половини 2024. године, ће се обезбиједити још једна зелена оаза у граду која ће бити на располагању свим грађанима.
- 5. Изградња парка „Кнез Иво од Семберије“**, са планираним финансијским оквиром од 200.000,00 КМ.
Наведени **пројекат није реализован** током 2023. године, јер пројектно-техничка документација није завршена. Идејно рјешење је представљено

јавности на јавној расправи на којој су добијене одређене сугестије, а које су прихваћене од стране Градске управе. Из тог разлога је пројекат прослијеђен ЈП „Дирекција за развој и изградњу града“ које ће добијене сугестије имплементирати у главни пројекат.

6. *Реконструкција дијела Дринске улице у МЗ Јања*, са планираним финансијским оквиром од 100.000,00 КМ.
За предметни пројекат су обезбијеђена донаторска средства у износу од **99.994,05 КМ** и исти је у потпуности имплементиран у току 2023. године. Реконструкцијом дијела Дринске улице створени су услови за нормално функционицање саобраћаја у том дијелу Јање.
7. *Изградња бицикличких стаза на подручју града Бијељина (Павловића пут, Бијељина-Рача, Хасе-Патковача)*, са планираним финансијским оквиром од 50.000,00 КМ.
За пјешачко-бицикличке стазе Бијељина-Рача и Хасе-Патковача обезбијеђени су локацијски услови од стране ресорног министарства, а јавна набавка за избор пружаоца услуге израде главног пројекта је у завршној фази. Вриједност уговора за израду главног пројекта за изградњу бицикличких стаза износи **22.000,00 КМ**. Изградња стазе поред Павловић пута није реализована због недостатка финансијских средстава.
8. *Реконструкција локалног пута Бијељина-Амајлије са изградњом пјешачко-бицикличке стазе*, са планираним финансијским оквиром од 8.000,00 КМ.
Реконструкција локалног пута Бијељина-Амајлије **није започета**, јер пројектно-техничка документација није завршена у току 2023. године.
9. *Реконструкција дијела улице Јосифа Маринковића и попречне улице са улицом Војводе Радомира Путника*, са планираним финансијским оквиром од 20.000,00 КМ.
Надлежно градско одјељење је покренуло поступак експропријације земљишта у сврху проширења дијела улице Јосифа Маринковића у складу са важећим спроведбеним документом просторног уређења, након чега ће се приступити прибављању потребне документације за грађење. За попречну улицу према улици Војводе Радомира Путника Одсјељење за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине је у фази добијања локацијских услова. За потребе реализације овог пројекта у току 2023. године из градског буџета **није било финансијских издвајања**.

У току 2023. године, а у оквиру овог секторског циља, Одсјек та ЛЕР и ЕИ је организовао активност обиљежавања **Европске седмице мобилности**. Европска седмица мобилности имала је за циљ подизање свијести и промовисање здравих, активних начина кретања кроз афирмацију Агенде 2030 и Циљева одрживог развоја. У оквиру поменутог догађаја организоване су бројне промотивне активности које су обухватиле анкетање грађана, подизање свијести о потреби и значају урбане мобилности, затварање за саобраћај центра града у вечерњим сатима, вјежбање на отвореном, радионице за дјецу, мониторинг фреквенције саобраћаја, вожњу бициклима, ролерима и тротинетима. Реализацијом наведених, али и будућих активности, ради се на подизању свијести и обезбјеђивању услова да улице постају сигурније за пјешачење и вожњу бициклом, стварању и прилагођавању више јавног простора доступног свима,

укључујући дјецу и њихове родитеље, старије становнике, као и особе са смањеном покретљивошћу. У оквиру обиљежавања Европске седмице мобилности, запослени у Одсјеку су, у сарадњи са 32 екстерних партнера из цивилног, приватног, јавног сектора и спонзорима, организовали и реализовали 8 различитих активности, са учешћем преко 1.121 грађана.

У оквиру Секторског циља 3.3. имплементирани су активности у склопу пројекта *Реализација Плана одрживе урбане мобилности – уређење зелених оаза*, са планираним финансијским оквиром од 35.000,00 КМ.

У складу са стратешким одређењем да до 2030. године Бијељина постане ГРАД БУДУЋНОСТИ, у име Градске управе Града Бијељина, Одсјек за ЛЕР и ЕИ је у току 2021. године започео дугогорочну кампању озелењавања града и урбаних подручја под слоганом „Озеленимо Бијељину заједно“, у оквиру стратешког концепта „green Bijeljina“, који за циљ има стварање предуслова за одрживи еколошки развој. У оквиру стратешког концепта „Green Bijeljina“, извршена је и набавка комуналног мобилијара (клупе и канте за отпатке), те је у децембру 2023. године у Градском парку постављено 35 клупа, а у дворишту Основне школе “Вук Караџић” 5 клупа и 1 канта за отпатке. Ова активност је реализована у сарадњи са Одјељењем за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине.

У периоду од 2019. до 2023. године, на основу резултата више хиљада анкетираних грађана, Одсјек за ЛЕР и ЕИ је набавио 230 паркинг мјеста за бицикле (46 постоља), која су постављена на 15 локација испред јавних објеката у граду Бијељина.

У оквиру традиционалне активности „Април – мјесец чистоће“, Одсјек за ЛЕР и ЕИ је 22.04.2023. године организовао возњу бициклима и чишћење локације Еко-кампа у Амајлијама под називом „Ride and clean“ . У овој активности је учествовало преко 130 суграђана, који су доказ да се у Бијељини интензивно диже свијест о очувању животне средине. Ова активност је реализована у сарадњи са сљедећим партнерима: Црвени крст Бијељина, АД „Комуналац“ Бијељина и Полицијска управа Бијељина.

Све ове активности су само један дио активности које су реализоване кроз стратешки концепт „green Bijeljina“ који у име Градске управе иницира, креира и реализује Одсјек за ЛЕР и ЕИ у сарадњи са Одјељењем за стамбено комуналне послове и заштиту животне средине, релевантним одјељењима, екстерним партнерима и грађанима. Укупно реализована средства у оквиру дугорочне кампање „green Bijeljina“ износе **34.739,50 КМ.**

Одсјек за ЛЕР и ЕИ је, у оквиру овог секторског циља, у току 2023. године планирао и реализацију пројекта *„Bijeljina thinks GREEN“*, са планираним финансијским оквиром од 30.000,00 КМ. Међутим, из Кабинета градоначелника и Одјељења за стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине је током 2023. године добијен допис за уступање средстава, те је из тог разлога износ од **40.000,00 КМ** прослијеђен наведеном градском одјељењу.

Поред наведеног, Одсјек за ЛЕР и ЕИ је добио још два захтјева за уступање буџетских средстава. Један захтјев је упутило Одјељење за финансије на износ од 25.000,00 КМ, а други захтјев је добијен од стране Одсјека заједничких послова који на износ од 15.000,00 КМ. Оба захтјева су одобрена, ту је износ од **40.000,00 КМ** прослијеђен наведеним организационим јединицама Градске управе.

Одсјек за ЛЕР и ЕИ је, поред наведених, у склопу овог секторског циља реализовао пројекат *„City for all“* са планираним финансијским оквиром од 10.000,00 КМ.

Пројекат је у потпуности реализован, а укупна средства која су из градског буџета издвојена за реализацију пројекта износе **9.999,00 КМ**. Одсјек за ЛЕР и ЕИ је поклатио 257 садница (храст, бор, јавор, врба, трешња, јасен, смрча, лаванда, шимшир, ружа стаблашица, платан, туја, липа, багрем, граб, шљива итд.), које су оплемениле и озелениле просторе око петнаест вртића и осам заједница етажних власника (ЗЕВ-ова). У вртићима су дјеца предшколског узраста са својим васпитачима посадила укупно 178 садница, од горе поменутог броја садница, чиме је свако дрво добило своју групу – „власника“, које ће бити задужено за његу те саднице до краја свог боравка у вртићу под слоганом „Растимо заједно“. На овај начин дјеца уче како да дају свој директни допринос у заштити животне средине и креирању еколошки здравијег друштва.

У осам ЗЕВ-ова, који су се пријавили на јавни позив расписан у августу 2023. године за добијање садница, донирано је 79 садница (од горе поменутог броја), а сваки ЗЕВ је од својих средстава, такође, требало да купи дио садница те коначан број садница посађених у ЗЕВ-овима износи 142 саднице.

Укупан број посађених садница у склопу горе поменуте кампање је 320 садница. На овај начин се директно, кроз партнерство, ради на озелењавању града и подизању свијести грађана о важности озелењавања и заштите животне средине.

Вртићи који су добили саднице: Чика Јова Змај, Штумфоград, Цицибан, Вини Пу, Звончица, Бамбино, Колибри, Весела дружина, Дјечији чаробни свијет, Бајка, Гарфилд, Драган и Зоран, Петар Пан, Чаролија и Орашчићи палчићи.

ЗЕВ-ови који су добили саднице: ЗЕВ „Рачанска 93,95“, ЗЕВ „Петра Кочића 145Д“ Интергај, ЗЕВ „Иве Андрића бр.46В“ Интергај, ЗЕВ „Филипа Вишњића 36“, ЗЕВ „Јерменска 28“, ЗЕВ „Видовданска 28“, ЗЕВ „Михајла Пупина 14“ и ЗЕВ „Карађорђева 21“.

У оквиру овог секторског циља Територијална ватрогасна јединица Бијељина реализује пројекат *Изградња ватрогасног дома, III фаза*. Укупна планирана средства буџетом Града за 2023. годину за изградњу ватрогасног дома износе 700.000,00 КМ. За Јавну набавку „Изградња ватрогасног дома III фаза“, уговор је закључен са ДОО „Призма“ Бијељина у износу од **679.435,01 КМ** са ПДВ-ом. Уговор је у потпуности реализован.

На подручју Бијељине реализује се значајан регионални пројекат, а то је *изградња дионице ауто-пута Рача – Бијељина* која представља саставни дио будућих ауто-путева Рача – Бијељина – Брчко – Вукосавље и ауто-пута Београд – Сарајево. Са једне стране она се наставља на дионицу аутопута Кузмин – Сремска Рача са мостом преко ријеке Саве (дио аутопута Београд – Сарајево), а са друге стране на будућу дионицу Бијељина-Брчко. Након што буде изграђена, дионица Рача – Бијељина ће на квалитетан начин повезати Семберију са Републиком Србијом, а као дио шире мреже ауто-путева омогућиће боље повезивање мреже ауто-путева унутар Републике Српске и Босне и Херцеговине. Ова дионица ће додатно растеретити Бијељину и околна насеља од транзитног саобраћаја, убрзаће прелазак границе, те ће пружити нове могућности за развој привреде и предузетништва. У току 2022. године је окончана набавка услуга и потписан је уговор са пројектовање и изградњу са компанијама Интеграл иницијеринг а.д. и „Србија ауто-пут“ д.о.о, као и Институтом за грађевинарство „ИГ“ из Бања Луке. Вриједност уговорених радова по уговору о пројектовању и изградњи износи 258.169.560,00 КМ, а дужина дионице је 20 километара. У току 2023. године је исплаћемо **29.831.232,53 КМ**. Закључно са фебруаром 2024. године укупно је исплаћемо **84.658.452,45 КМ**, од чега 25.816.956,00 КМ представља авансно плаћање (поврат аванса 6.071.640,35), док изведени радови чине остатак од 64.913.136,80 КМ. Наведени износи су без ПДВ-а.

Вертикална и хоризонтална усклађеност и ниво интегрисаности

У наредном периоду се наставља и реализација значајних пројеката који се тичу водоснабдијевања, путне инфраструктуре, пројекти енергетске ефикасности и пројекти подстицаја привреде и пољопривреде, који су међусобно повезани и у синергији, који би кроз међусекторске утицаје требало да дају значајан допринос остварењу стратешких циљева, а тиме и визије Града Бијељина.

Битно је нагласити да Град Бијељина, у складу са **Глобалном агендом 2030 и Циљевима одрживог развоја**, промовише и реализује низ активности кроз интегрисан приступ у партнерству са јавним, цивилним, приватним сектором и академском заједницом, због чега представља позитиван примјер имплементације наведене Агенде како у БиХ, тако и у региону.

Реализовани Пројекти који нису планирани Стратегијом, а допринијели су значајно развоју града

Одјељење за привреду и Аграрни фонд Града Бијељина су реализовали неколико значајних пројеката који нису увршени у План имплементације Стратегије развоја града Бијељина за 2023. годину, и то:

1. *Организовани откуп воћа и поврћа*

Организовани откуп поврћа и воћа предвиђен је Одлуком о програму коришћења средстава за подстицај пољопривредне производње, а Одјељење за пољопривреду је одговорно одјељење док је носилац имплементације Аграрни фонд Града Бијељина. У 2023. години по овом основу поднесено је десет захтјева од прерађивача и организатора откупа у којима је обухваћено 134 пољопривредна произвођача. За ове сврхе у току 2023. године из градског буџета је издвојено укупно **152.576,85 КМ**. По основу организованог откупа поврћа и воћа откупљено је 1.415.576 килограма купуса, 1.100.392 килограма паприка, 458.880 килограма парадајза, 604.036 килограма цвекле, 153.288 килограма краставца, 139.724 килограма патлицана, 100.370 килограма јабука, 17.981 килограма шљиве, 5.024 килограма вишње и 1.556 килограма малине.

2. *Организовани откуп дувана*

Организовани откуп дувана предвиђен је Одлуком о програму коришћења средстава за подстицај пољопривредне производње, а Одјељење за пољопривреду је одговорно одјељење док је носилац имплементације Аграрни фонд Града Бијељина. У 2023. години по овом основу поднесена су два захтјева од организатора откупа, у којима је обухваћен 51 пољопривредни произвођач. За ове сврхе у току 2023. године из градског буџета је издвојено укупно **40.700,62 КМ**, а откупљено је 179.108,90 килограма осушеног листа дувана.

3. *Помоћ удружењима пољопривредника*

Помоћ удружењима је предвиђена Одлуком о програму коришћења средстава за подстицај пољопривредне производње, а Одјељење за пољопривреду је одговорно одјељење док је носилац имплементације Аграрни фонд Града Бијељина. У 2023. години по овом основу је поднесено 12 захтјева, а подстицај је исплаћен у износу од **24.876,00 КМ**.

4. *Побољшање квалитета пољопривредног земљишта*

Побољшање квалитета пољопривредног земљишта предвиђено је, такође, Одлуком о програму коришћења средстава за подстицај пољопривредне производње, а Одјељење за привреду и пољопривреду је одговорно одјељење док је носилац имплементације Аграрни фонд града Бијељина. У 2023. години по овом основу услове за добијање подстицајних средстава је испунило 172 пољопривредника који су добили кречњак за поправку пољопривредног земљишта. Подстицај је исплаћен у износу од **102.406,13 КМ**. Од наведеног износа, учешће пољопривредника од 20% износило је 20.481,23 КМ, а износ од 80% који је суфинасирао Аграрни фонд Града Бијељина износио је 81.924,90 КМ. Извезено је 3.095 m³ кречњака, а калцификована је површина од око 340 хектара.

5. *Средства за ванредне и непредвиђене ситуације (елементарне непогоде и друго)*

Средства за ванредне и непредвиђене ситуације (елементарне непогоде и др.) предвиђена су Одлуком о програму коришћења средстава за подстицај пољопривредне производње. У 2023. години поднесено је укупно 149 захтјева, а средства по овом основу исплаћивала су се у износу од 32% како је предвиђено Правилником. Од 149 захтјева, осам њих се односило на исплату штете настале услед пожара на пољопривредни објектима, за угинућа стоке било је 135 захтјева, за нападе паса луталица поднијето је три захтјева, а два захтјева су се односила на угинуће пчела. Укупан средства за исплату износила су **78.417,88 КМ**.

6. *Поддршка осигурању пољопривредних усјева*

Током 2023. године по основу Поддршка осигурању пољопривредних усјева поднесено је 70 захтјева. На основу Одлуке о реалокацији средстава за подстицај пољопривредне производње у 2023. години донесене од стране Управног одбор Аграрног фонда Града Бијељина, подстицајна средства ће бити исплаћена у умањеном износу од 15% у односу на првобитну одлуку и износиће **12.759,04 КМ**.

7. *Донација опреме за потребе цивилне заштите*

Одјељење за борачко-инвалидску и цивилну заштиту је, кроз „ДРП програм за смањење ризика од катастрофа за одрживи развој у БиХ“, обезбиједило опрему за потребе цивилне заштите, и то четири исушивача простора и једна плутајућа пумпа за испумпавање воде. Укупна вриједност набављене опреме износи 10.000,00 КМ и у потпуности је финансирана донаторским средствима.

Такође, захваљујући удружењу грађана „Отахарин“, које спроводи пројекат „Nexus“, набављено је пет ручних радио-станица – моторола и шест моторних прскалица – атомизера, а укупна вриједност опреме износи 10.000,00 КМ. Укупна вриједност набављене опреме износи **20.000,00 КМ** и у потпуности је обезбијеђена из донаторских средстава.

8. *Пројекти и активности које организује Туристичка организација Града Бијељина*

Како би се туристичка понуда у Бијељини дигла на виши ниво и како би се туристичке атракције приближиле свим потенцијалним туристима, Туристичка

организација самостално, али и у сарадњи са осталим релевантним институцијама, организује и спроводи низ активности. У претходном дијелу су наведени пројекти које је Туристичка организација планирала у протеклој години, а та установа је реализовала још неколико пројеката који нису били обухваћени Планом имплементације Стратегије развоја Града Бијељина за 2023. годину:

- Манифестација „Сајам вина“
- Манифестација „Митровдански вашар“
- Учешће на манифестацијама и сајмовима у земљи и иностранству

Поред наведених, Туристичка организација је учествовала у организацији великог броја манифестација које за циљ имају унапређење културне и туристичке понуде у граду.

Укупан износ издвојен из градског буџета за реализацију активности које је спровела ТО Града Бијељина износио је **137.293,20 КМ**. Од наведеног износа, **98.165.60 КМ** издвојено је за пројекте који су обухваћени Планом имплементације Стратегије развоја Града Бијељина за 2023. годину, а **39.127,60 КМ** је утрошено на активности које нису биле планиране током претходне године.

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ КАПАЦИТЕТИ ГРАДСКЕ УПРАВЕ И САРАДЊА СА БИТНИМ АКТЕРИМА

Послове централне координационе јединице за управљање развојним активностима (ЈУРА) у Градској управи Града Бијељина спроводи Одсјек за локални економски развој и европске интеграције. Овај Одсјек је носилац имплементације и управљања развојем града, уз стручну подршку других одјељења унутар Градске управе, а нарочито Одјељења за привреду, Одјељења за пољопривреду, Одјељења за стамбено-комуналне послове и заштиту животине средине, Одјељења за друштвене дјелатности и Одјељења за просторно уређење.

Градска управа Града Бијељина има компетентне и образоване људске ресурсе, који су флексибилни и спремни на промјене, односно побољшања, кроз континуирану едукацију, модернизацију рада и стално усавршавање процеса и процедура. Током претходног периода уз помоћ UNDP/ILDP пројекта, запослени у Градској управи и битни актери из заједнице савладавали су процедуре за планирање, праћење, вредновање и извјештавање (ППВИ) о имплементацији Стратегије локалног развоја.

Град Бијељина сарађује са битним актерима и његује јавно-приватни дијалог. На основу тога значајно је прије свега споменути добијање међународног сертификата као једна од четири прве локалне заједнице у БиХ са повољним пословним окружењем (BFC SEE - Business Friendly Certification South East Europe).

Оно што је битно нагласити јесте да Град Бијељина, у складу са Глобалном агендом 2030 и Циљевима одрживог развоја, промовише и реализује активности у партнерству са јавним, цивилним и приватним сектором и академском заједницом, кроз интегрисан приступ у достизању одрживог развоја и на тај начин представља позитиван примјер имплементације наведене Агенде како у БиХ, тако и у региону. Агенда 2030 базирана је на три стуба одрживог развоја - економски, друштвени и еколошки који су обухваћени

кроз 17 Циљева одрживог развоја и 169 потциљева, који се мјере помоћу 231 индикатора.

КЉУЧНИ МАКРОЕКОНОМСКИ ПОКАЗАТЕЉИ

Град Бијељина је други град по развијености у Републици Српској, са територијом од 734 км². Град је привлачан по самој локацији коју заузима на тремеђи БиХ, Хрватске и Србије. Град Бијељина се налази на територији Републике Српске и представља регионални центар сјевероисточне Републике Српске. Најважнији природни ресурси овог подручја су плодно земљиште, геотермална вода (на дубини 1.350 метара са температуром 75°C), 1.700 сунчаних сати годишње. Према резултатима пописа из 2013. године, на подручју града Бијељина је регистровано 107.715 становника (8% од укупног броја становника Републике Српске). Међутим, имајући у виду да званични подаци пописа не укључују студенте који студирају у Бијељини и грађане који тренутно раде у иностранству, а који имају регистровано пребивалиште у граду Бијељина, може се констатовати да се ради и о нешто већем броју становника (око 120.000).

РБ	ОСНОВНИ ИНДИКАТОРИ РАЗВОЈА	Индексато р	Полазно стање											
			2021.				2022.				2023. ¹			
			Укупно	М	Ж		Укупно	М	Ж		Укупно	М	Ж	
1.	Становништво	Број	107.715				107.715				107.715			
2а.	Запослених становника	Број	23.870	12.892	10.978	24.674	13.019	11.655	24.937	13.004	11.933			
		%	22,16 %			22,90 %			23,15%					
2б.	Незапослених становника	Број	6.818	2.814	4.004	6.177	2.505	3.672	5.187	2.063	3.124			
		%	6,33%			5,73%			4,81%					
3.	Бруто домаћи производ	Износ По глави	12.501 милиона	11.080		14.536 милиона	12.977		/					
4а.	Остварене инвестиције у стална средства на подручју града Бијељина (КМ)	Износ	138.730,00			113.987,00			/					
4б.	Директна страна улагања у град Бијељина	Износ				/			/					
5а.	Укупни приходи привреде у КМ	Износ	2.548.148.5 24			2.874.277.32 7			/					
5б.	Укупни расходи привреде у КМ	Износ	2.357.161.1 79			2.644.981.99 1			/					
5в.	Нето добитак у КМ (сви субјекти)	Износ	215.661.020			268.386.610			/					
5г.	Нето губитак у КМ (сви субјекти)	Износ	37.506.729			52.138.238			/					
6.	Број привредних друштава - по прелатом завршном рачуну (АПИФ)	Омјер	1094			1188			/					
7.	Број активних самосталних предузетника	Омјер	2.069			2.183			2.264					

¹ У тренутку израде Годишњег извјештаја о имплементацији Стратегије развоја Града Бијељина за 2023. годину, поједини статистички подаци за наведену годину биће доступни у јуну текуће године.

8.	Вриједност увоза у КМ	Износ	680,9 милиона
9.	Вриједност извоза у КМ	Износ	222,8 милиона
10.	Просјечна нето плата у КМ	Износ	945,00
11.	Број ученика основних и средњих школа	Број	Основна школа 8.176 Средња школа 3.503
12.	Корисници социјалне заштите	Број	3.481
13.	Број љекара на 1.000 становника	Омјер	0,25
14.	Износ реализованих средстава за приоритете из развојне стратегије (из буџета Града)	Износ	6.848.201,0 9

ДОПУНСКИ

ИНДИКАТОРИ РАЗВОЈА

1	Удио реализованих капиталних инвестиција у буџету ЈЛС	Омјер	/
2	Укупан број регистрованих пољопривредних газдинстава	Број	6.505
3	Број корисника социјалне помоћи	Број	355
4	Здравствено осигурана лица у односу на укупно становништво	Омјер	86.050
5	Број активних чланова у институцијама културе (Центар за културу, Музеј, библиотека)	Број	9.664
6	Број активних чланова у спортским институцијама	Број	5216 активних

808,9 милиона	291,2 милиона	1.063,00	Основна школа 8.228 Средња школа 3.355	3.434	6.247.806,81
------------------	------------------	----------	---	-------	--------------

/	5.863	372	86.528	9.328	5306 активних
---	-------	-----	--------	-------	------------------

865,5 милиона	297,5 милиона	1.185,00	Основна школа 8.175 Средња школа 3.328	3.572	5.695.136,2 5
------------------	------------------	----------	---	-------	------------------

/	5.716	320	88.462	9.473	5379 активних
---	-------	-----	--------	-------	------------------

			3620 рекреативн их	3580 рекреативни х	3620 рекреативн их		3620 рекреативн их	3580 рекреативни х	3620 рекреативн их
7	Долазци туриста	Број	33.087	43.021	33.087	Број	33.087	43.021	45.840
8	Ноћења туриста	Број	55.757	84.096	55.757	Број	55.757	84.096	88.738
9	Покривеност домаћинства са приступом контролисаној води за пиће	Број	35.077	35.876	35.077	Број	35.077	35.876	35.587
10	Покривеност домаћинства одвозом чврстог отпада	Број	32.590	33.239	32.590	Број	32.590	33.239	33.595
11	Број насељених мјеста без асфалтиране путне комуникације	Број	0	0	0	Број	0	0	0
12	Број домаћинства без приступа електричној енергији	Број	0	0	0	Број	0	0	0
13	Просјечна измјерена вриједност CO2	mg/m ³	558,15	552,52	558,15		558,15	552,52	556,56

Према подацима Републичког завода за статистику, број незапослених особа у 2023. години износио је 5.187, што је знатно мање у односу на 2022. годину када је број незапослених лица износио 6.177.

На основу података везаних за број самосталних предузетника на подручју града Бијељина, њихов број у 2023. години износи 2.264, што је знатно повећање у односу на 2022. годину кад је било 2.183 предузетника. Може се рећи да се једним дијелом, допринијело и издвајањем средстава за покретање стартапа и очување постојећих радних мјеста, о чему је детаљно извијештено у претходном дијелу.

Кад се ради о осталим индикаторима привредног развоја, исти указују на повећање вриједности извоза на подручју Бијељине. Претходне године вриједност извоза је износила 297,5 милиона КМ, док је тај број 2022. године износио 291,2 милиона КМ. Током 2023. године повећан је, такође, и увоз који је износио 865,5 милиона КМ што је за 56 милиона КМ више у односу на 2022. годину.

Сви наведени позитивни трендови у области привредног сектора су проузроковали већи износ просјечне нето плате која је у току 2023. године износила је 1.185 КМ, док је тај износ 2022. године био 1.063 КМ.

Такође, током 2023. године (3.572) на подручју Бијељине је значајно повећан број корисника социјалне заштите у односу на 2022. годину (3.434).

Индикатори друштвеног развоја указују на веће учешће активних чланова у спортским колективима и постојање релативно добрих комуналних услуга које подразумевају, одвозом чврстог отпада, као и приступу електричној енергији. У прилог томе говори чињеница је у току 2022. године 33.239 домаћинстава користило услуге одвоза чврстог отпада, а у 2023. години тај број је износио 33.595 домаћинстава што је за 1,06% више. Такође, према званичним подацима, на подручју Бијељине не постоји домаћинство којем нису осигуране услуге снабдијевања електричном енергијом. Битно је истаћи да број активних чланова у спортским колективима на подручју града расте из године у годину, па је тако 2022. године тај број износио 5.306, а у току 2023. се повећао за 1,36% (5.379).

Бијељину је прошле године посјетио већи број туриста него што је то био случај 2022. године. Наиме, број туриста у 2023. години (45.840) је за 6,15% већи у односу на 2022. годину (43.021). Слична ситуација је и са оствареним ноћењима туриста којих је претходне године било 88.738, а 2022. године је било 84.096 ноћења, односно за 5,23% више.

ЗАКЉУЧЦИ, ПОУКЕ И ПРЕПОРУКЕ

Након анализе прикупљених информација и података везаних за динамику и финансијску имплементацију пројеката и мјера дефинисаних Планом имплементације за 2023. годину констатовано је да је наведеним планом предвиђена имплементација 66 пројеката укупне вриједности **20.727.720,79 КМ**. Укупна вриједност имплементираних пројеката (укупно 45) је **18.317.576,52 КМ** што је **88,37%** у односу на пројектовани финансијски оквир. Од тог износа, 31,09% (5.695.136,25 КМ) је реализовано кроз буџет Града, а 68,91% (12.622.440,27 КМ) из екстерних извора.

Закључци којих би се убудуће, при планирању и извјештавању о реализацији стратешких пројеката, требало придржавати:

- Потребно је интензивирати активности и пружање подршке кроз буџет Града (само)запошљавању на нивоу Града, са посебним фокусом на социјално осјетљиве категорије (уз обезбјеђивање професионалне рехабилитације);
- Спровести завршне активности везане за израду нове Стратегије развоја Града Бијељина;
- Приликом доношења секторских стратегија и планских докумената, више пажње обратити на синхронизацију са кровним стратешким документом на нивоу Града, БиХ оквиром за реализацију циљева одрживог развоја, као и са релевантним стратегијама на ентитетском и државном нивоу;
- Потребно је више пажње посветити реалном планирању и сагледавању евентуалних ризика, како би реализација Стратегије локалног развоја била на вишем нивоу;
- Континуирано пружати подршку унапређењу партнерства између јавног, цивилног и приватног сектора у циљу достизања одрживог развоја града;
- Обезбиједити већу ажурност у достављању релевантних података везано за стратешке пројекте од стране интерних и екстерних носилаца активности.

ОБРАЂИВАЧ

Одсек за локални економски развој
и европске интеграције
ШЕФ ОДСЈЕКА ЗА ЛЕР И ЕИ

Анкица Тодоровић

Градоначелник града Бијељина утврдио је **ИЗВЈЕШТАЈ О ОСТВАРЕЊУ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ СТРАТЕГИЈЕ ЛОКАЛНОГ РАЗВОЈА ГРАДА БИЈЕЉИНА ЗА 2023. ГОДИНУ** те га просљеђује Скупштини Града Бијељина на претрес и усвајање.

ГРАДОНАЧЕЛНИК

Љубиша Петровић